

Közélet, közérzet, kultúra

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA

2022/11

ujstag@erzsebetvaros.hu

www.erzsebetvaros.hu

Erzsébetváros Hírei

Tanárok, szülők és diákok együtt az oktatás megújításáért

„A pedagógusok erőn felül teljesítenek a gyermeinkért, nekünk meg kell mutatnunk, hogy kiállunk értük.” Ezt mondta lapunknak az október 27-i körüli élőláncon az erzsébetvárosi Madách-gimnázium egyik diákjának édesanyja, aki büszke arra, hogy gyermeke az ország tíz legjobb középiskolája egyikének a diákja lehet.

Egy tanárnő, aki árufeltöltőként egy szupermarketben már jobban keresne, mint a tanítással, arról beszélt, hogy ő a gyere-

kek támogatásából merít erőt ahhoz, hogy folytassa az oktatást. Az élteti, hogy látja, tanítványai nap mint nap okosodnak. Már az is fontos eredmény, hogy az iskolások, a szülők és a tanárok most együtt vannak a diákok által szervezett tüntetésen: az új generáció fejében elindult valami. Ez reményt adhat nemcsak a fizetések emelésére, de arra is, hogy kialakulhat érdemi párbeszéd az oktatás megújításáról, esélyteremtő nevelésről.

November 8-án a kerület másik emblemikus középiskolájának, a Fasori Evangélikus Gimnáziumnak a tanárai is részt vettek a 34 egyházi fenntartású iskola Tanárballagás címmel indított menetén. A résztvevők a Deák téri templomtól vonultak a Bazilikához, így követeltek új nemzeti oktatási stratégiát, esélyteremtő, gyerektárs, minőségi oktatást.

B. J.

Összeállításunk a 6. oldalon

Bizánciak a Hársfa utcában

A Barcsay utca és a Hársfa utca sarkán, az ISON Klubban kezdődik a próba. A Szent Efrém Férfikar Varsóból érkezett, s ki tudja, hova készül. Évente 100-120 koncertet adnak a Madách tértől Londonig. A Szent Efrém az egyetlen, egyházi zenével profeszionálisan foglalkozó együttes Magyarországon. Védjegyük a görögkeleti liturgikus zene.

A nyolctagú együttest húsz éve alapította Bubnó Tamás karvezető, karnagy, az egykorvolt Magyar Rádió volt zenei szerkesztője. Húsz év alatt négy földrész harminc országában koncerteztek. A karnagy édesapja görögkatolikus pap volt, fiai, Márk és Lőrinc a maguk módján folytatják a családi hagyományt, szintén a Szent Efrém tagjai.

A zene határok nélküli művészet. A gyönyörű pravoszláv egyházi zenét a katolikus Lengyelországban is meghallgatják. „Igaz, szerb egyházi zenét előadni, ahogy meg is tapasztaltuk, Horvátországban nem túl sikeres” – mondja fanyar mosollyal Bubnó. Ez a kis diszsonancia a hangrendet mégsem töri meg. „Kelet világossága”, a nyugati és keleti kereszténység kettőssége II. János Pál pápa szerint a közös hit forrása. A gondolat háborús időkben aktuális igazán, amikor Bubnó pravoszláv zenésztestvérei hadban állnak.

Húsz év után meg kellett végre telepedni. Bubnó Tamásék Erzsébetvárost választották, és a kerület szívesen fogadta őket. A kisebbik fiú, Lőrinc és a stáb tagjai a Hársfa utcában ISON Klub néven kulturcafé nyitottak, ahol jó zene mellett finom kávé, sütemény várja a betéőket. „Azzal, hogy itt vannak a próbák – mondja az alapító –, magunk is erzsébetvárosiak lettünk.”

B. A.

Írásaink a 9. oldalon

HOLODA ATTILA:
A TANULSÁG KESERŐ

4

ÉLETMENTŐ KREATIVITÁS

7

ORLAI TIBOR: KULTÚRÁT
KARÁCSONYRA!

10

A NAGYKÖRŰT
SZÜLETÉSE

11

CSERNUS MARIANN
ÚJRA A SZINPADON

13

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A rezsziválságra nem megszorításokkal felelünk

Erzsébetváros képviselő-testülete 3 000 000 000 (hárommilliárd) forintos kerettel energiahatékonysági és klímavédelmi alapot hozott létre. Azonnali intézkedések:

- 100 millió forint lakossági izzócse-re- és nyílászáróprogramokra,
- 350 millió forint a Klauzál tér park-felújítási munkálatainak kezdésére,
- 100 millió forint klímabarát fejlesztésekre (belső udvarok, lapos tetők zöldítésére, zöldfalakra, fásításra).

(Összeállításunk a 3-5. oldalakon)

Válogatás az

Erzsébetváros Hírei Facebook-oldalról. Kövessen minket online is!

A szabadság napja

„Az 1956-os események a szabadságról, a szabadság visszaszerzéséről szólnak. A szomszédunkban dúló háború arra is emlékeztet minket, mennyire fontos, hogy egy nemzet szabadságban és biztonságban tudhassa magát” – mondta Niedermüller Péter polgármester Erzsébetváros 1956. október 23-ra emlékező ünnepségén, a Rózsák terén. Dr. Oláh Lajos országgyűlési képviselő hangsúlyozta: „Akkor hiába reménykedtünk a Nyugat segítségében. Most mi is a Nyugathoz tartozunk, erkölcsi kötelességünk, hogy támogassuk az ukrán népet.”

Megemlékezés a Dob Óvodában

Dr. Hűvös Éva óvodapszichológus emléktáblája előtt tisztelgett az önkormányzat október 14-én.

A több mint 120 éves múltra visszatekintő Dob Óvoda nem a Dob utcáról kapta a nevét, hanem annak a differenciált óvodai bánásmód programnak a rövidítése, mely ebben az intézményben született meg, s kidolgozója dr. Hűvös Éva volt. Szűcs Balázs alpolgármester kiemelte, hogy a szakember történelmet írt azzal, hogy tudatosan fordult a természetes különbözőség, az egyéni igények felé. Programja nemzetközileg is elismert.

Megnyílt az Erzsébetvárosi Civil Központ

Oktober 26-án vehették át a kerületi civilek a Nagy Diófa utca 34.-ben megnyitott központot, melynek felújításáról az önkormányzat gondoskodott. Az új befogadótérben a helyi civil közösségek kerekasztal-beszélgetéseket, szakmai találkozókat tarthatnak, szervezhetnek kulturális eseményeket. A központ üzemeltetését nyílt pályázaton a Slam Poetry Magyarország Egyesület nyert el. Céljuk az is, hogy bemutatkozási lehetőséget biztosítsanak a fiatal tehetségeknek.

Generációk közös programja

Óvodások és idősök együtt ünnepelték a Márton-napot az idősök Peterdy utcai bentlakásos otthonában. Amerikából indult a kezdeményezés, hogy az idősothonok mellé óvodákat építenek, így a gyerekek és a szépkorúak rendszeresen találkozhatnak. Ezt az ötletet gondolta tovább a Peterdy utcai intézmény vezetője, Mihályi Lászlóné, amikor felvette a kapcsolatot a közeli, Nefelejcs utcai óvodával, amelynek azóta már a pedagógiai tervébe is bekerült, hogy minden hónapban meglátogatják az idősök otthonának lakóit. Az idősök libasziros kenyérral várták a kicsiket. Ők sem jöttek

üres kézzel: liba formájú sütitet sütöttek és hozták ajándékba. Volt közös rajzolás, lámpások készítése. A gyerekek táncoltak, énekeltek: „Ki a libámat elviszi, nem szívem, de ha visszahozza, megölelem.” Majd odafutottak egy-egy bácsihoz, nénihez, és átölelték őket.

Óvónők a Meseösvényen

Oktober 21-én az Almássy téri Meseösvényen óvodapedagógusoknak tartott kreatív képzést a Bábozd Zöldre Egyesület. Az ő terveik alapján adták át egy éve ezt a tanösvényt, ahol játékos formában tanulhatják meg a gyerekek a fenntarthatóság és a zöld életforma alapjait. A tervek szerint a Meseösvény a kerületi óvodák környezet tudatosítására nevelő pedagógiai programjának is része lesz. Ezért is fontos, hogy a helyi óvónők is megismerjék Mimónak, Csipeknek, Ficaknak és Bábozd Zöldre Egyesület többi mesehősének környezetvédő kalandjait.

Irodalmi ösztöndíjasok a Margón

Az Erzsébetvárosi irodalmi ösztöndíj elismerését jelzi, hogy az idei Margó Irodalmi Fesztiválra is meghívták a kerület által támogatott szerzőket. A beszélgetés moderátorának Szűcs Balázs kulturális alpolgármestert kérték fel. Hangsúlyozta, ez az első olyan, önkormányzat által finanszírozott irodalmi ösztöndíj, amelyet a középgenerációs szerzőknek szántak, mivel számukra alig van más pályázati lehetőség. Az idei ösztöndíjasok – Szabó Imola Julianna, Tamás Zsuzsa, Szijj Ferenc, Závada Péter és Tóth Kinga – készülők műveikből olvastak fel részleteket. Beszéltek arról is, hogy a kerület irodalmi ösztöndíja nem csak anyagi segítséget jelent, fontos, hogy ez olyan politikamentes elismerés, amelynek nagy a szakmai presztízse.

A tiszta utcákért

Az ERI fokozott ellenőrzést tart egész Erzsébetvárosban a közterület tisztaságáért. A megújult kamerarendszer segítségével sorra számolják fel az illegális személtalakat, helyszíni bírságot szabnak ki a beazonosított személtalakra. A térfelügyelők használat mellett Erzsébetváros rendszere járőrözéssel igyekszik biztosítani a kerületi utcák tisztaságát. Közrenddel, köztisztasággal kapcsolatban folyamatosan bejelentés tehető a 06-1/461-9040 telefonszámon vagy a diszpecser@evkf.hu e-mail-címen.

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET RENDELETEI (2022. október 19-i ülés)

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 38/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata 2022. évi költségvetéséről szóló 6/2022. (II. 17.) rendelet módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2022 (X.19.) önkormányzati rendelete Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásáról szóló 12/2012. (III. 26.) számú önkormányzati rendelet módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 40/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata Kép-

viselő-testületének az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek elidegenítéséről szóló 18/2012. (IV. 27.) számú önkormányzati rendelet módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 41/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről szóló 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendelete módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 42/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata tulajdonában lévő közterületek használatáról és rendjéről szóló 6/2017. (II.17.) önkormányzati rendelet módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 43/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete az erzsébetvárosi fiatalok egyéni közlekedési támogatásáról szóló 15/2022. (IV.13.) önkormányzati rendelet módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 44/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete a FECSKE szolgáltatásról. Hatályba lép: 2022. november 1.

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 45/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete a Karinthy Frigyes-ösztöndíjről szóló 3/2020. (I.30.) önkormányzati rendelet módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 46/2022. (X.19.) önkormányzati rendelete a Követelések elengedésének egyes eseteiről szóló 23/2022. (V.25.) önkormányzati rendelet módosításáról

Hatályba lép: 2022. október 20.

KÉPVISELŐ-TESTÜLET

Szavazás a bulinegyedről és az energiahatékonyságról

Október 19-én maratoni, több-órás képviselő-testületi ülést tartottak az erzsébetvárosi önkormányzatban: nyílt ülésen 24 előterjesztésről szavaztak, az elhúzó program jelezte: akadtak olyan témák, amelyek éles vitát váltottak ki.

Ilyen volt az a napirendi pont is, amelyet az Élhető Erzsébetváros Egyesület önkormányzati képviselője nyújtott be. **Garai Dóra** javaslatot tett arra, hogy a kerületben található összes szórakozóhely számára legyen kötelező az éjfél záróra. A képviselő elmondta: az egyetemes zárást már más fővárosi kerületekben sikeresen bevezették. Noha a jelenlegi VII. kerületi vezetés már a 2019-es kampányában megígérte, hogy megoldja a bulinegyed problémáit, kompromisszumos kritériumok alapján továbbra is engedélyezik a szórakozóhelyek éjfél utáni nyitvatartását. Garai Dóra álláspontja szerint ezzel megsértik az itt lakók pihenéshez, alváshoz való alapjogát.

Bárdi Zsuzsa alpolgármester úgy reagált, hogy a veszélyhelyzet miatti különleges jogrend előírásai (2021/99-es törvény, 149. szakasz 8. bekezdés) akkor is lehetlenné teszik az éjfél záróra bevezetését, ha a rendeletmódosítást elfogadják. Ilyen döntéssel azonban a képviselő-testület megkötne saját kezét: amíg a kormány fenntartja a veszélyhelyzetet, az éjszakai nyitvatartás feltételeit szabályozó kritériumrendszer sem tudná szigorítani. A javaslat tehát nem teremtené nagyobb rendet és nyugalmat, viszont jogbizonytalanságot idézne elő, ronthatna az eddigi helyzeten is.

A vitában felszólalt egy vendéglátós is, aki elmondta: mindenben hajlandók együttműködni az önkormányzattal, de kéri, hogy vegyék figyelembe, ezek a vendéglátóhelyek háromezer embernek adnak munkát, családjuknak pedig megélhetést.

Niedermüller Péter polgármester a képviselői javaslatra adott válaszában kifejtette: „Eleve azt mondtuk, hogy a bulinegyed éjfél zárásának lesz egy kritériumrendszere, ami meg is valósult. Ezzel szemben az előző fideszes kerületi vezetés 2010 és 2019 között semmit nem tett bulinegyed rendezéséért.” A polgármester hozzátette: a bulinegyeddel kapcsolatos lakossági panaszok rendszertől problémák, a megoldásuk a rendőrségre tartozik. „Ugyanakkor megkértem dr. Kispál Tibor alpolgármestert, hozzanak létre egy koordinációs munkacsoportot a rendszertől igazgatóság, a rendőrség és a helyi vállalkozók közreműködésével, és gondolják végig,

milyen intézkedéseket kellene hozni annak érdekében, hogy ezek az áldatlan állapotok a közterületeken megszűnjenek.” A polgármester kiemelte a kormány felelősségét is: „Mi már 2019-ben levélben fordultunk a kormányhoz, kértük, hogy a bulinegyed bevételeiből adjanak vissza egymilliárd forintot, amit zajcsökkentésre, a tisztaság és rend fenntartására fordíthatnának. Választ sem kaptunk.”

Az ezt követő szavazáson heten – a fideszes és független képviselők – megszavazták Garai Dóra javaslatát, a kerületet irányító koalíció nyolc tagja tartózkodott. A javaslatot tehát a testület nem fogadta el.

Rövid szünet után az energiahatékonysági és klímavédelmi alap létrehozásáról szóló napirendi pontot tárgyalták a képviselők. A polgármester kiemelte: az energia- és klímaválság súlyos megélhetési válsághoz is vezetett. Ezért első lépésben az önkormányzat átalakította a szociális támogatási rendszert, jelentősen növelte a juttatásokat. A második lépcső a hárommilliárd forintos energiahatékonysági és klímavédelmi alap létrehozása lesz. Az előterjesztésből kiderült, hogy az önkormányzat 100 millió forintot szán lakossági izzólámpa- és nyílászárócsere megvalósítására, 350 millió forinttal megerősíti a Klauzál tér parkfelújítási munkálatainak megkezdéséhez szükséges költségvetési fedezetet. Klimabarát fejlesztések tervezésére, például belső udvarok zöldítésére, napelemek felszerelésére további 100 millió forintot biztosít. A fideszes képviselők kifogásolták, hogy az alap létrehozásához önkormányzati ingatlanokat akarnak eladni, és szerintük ezzel elherdálják a közbizonyt. **Dr. Kispál Tibor** alpolgármester cáfolta ezt, mondván: csakis olyan lerobbant állapotú ingatlanokat értékesítenének, amelyeknek a fenntartása másfél milliárdos költséget jelent az önkormányzatnak.

A vita után az alap létrehozásáról szóló előterjesztést a képviselők 11:4 arányú minősített többséggel elfogadták.

Niedermüller Péter terjesztette be napirendi pontként, hogy hozzanak létre a polgári engedetlenség vagy sztrájk miatt elbocsátott pedagógusokat segítő alapot. A polgármester kiemelte, hogy egyelőre a szándékról szavaznak, a novemberi közgyűlésen fogják részletesen tárgyalni az alap működését. Ezt a testület – négy fideszes képviselő tartózkodásával – megszavazta.

A képviselők teljes egyetértésben fogadták el, hogy a hajléktalanellátásban részt vevő Menhely Alapítvány támogatása évi 4 700 000 forint legyen, és azt is, hogy a kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő Karinthy Frigyes-ösztöndíjban részesülő diákok ösztöndíját havi 10 ezer forintról 15 ezer forintra emeljék.

Momentumos előterjesztésre vitatták meg „A menstruációs szabadság bevezetése és többlétszabadság biztosítása” napirendi pontját is. Mint **Sáli Annamária**, a Momentum képviselője elmondta, Magyarországon több százezer nő küzd havonta erős fájdalmakkal, ez kihat a fizikai állapotukra, a munkájuk hatékonyságára is. „A magyar jogrendszerben jelenleg nem létezik a menstruációs szabadság, ezért nekünk csak arra van lehetőségünk, hogy a VII. kerület kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságokban biztosítsuk ezt a szabadságot” – tette hozzá a képviselő. A fideszes képviselők felvetették, hogy ez a szabályozás diszkriminatív lenne, hiszen az önkormányzati szervezetekre vonatkozna, a kormánytisztviselőkre nem. Megjegyezték: a menstruációs fájdalmakra is érvényes, hogy ha valaki az egészségi állapota miatt nem tudja ellátni a munkáját, arról hozhat orvosi igazolást, amit a munkaadóknak el kell fogadnia. Az önkormányzati cégeknél egynapos menstruációs szabadságra vonatkozó javaslatot végül Garai Dóra tartózkodásával elfogadta a testület.

Sándor Zsuzsa

Álláspont

Barát József

A mutatvány nem sikerült

Ez rossz kör volt. Káposzta nincs, a kecske éhes maradt. Most mindenki rosszul járt.

Garai Dóra, az Élhető Erzsébetváros Egyesület képviselője olyan rendeletmódosításra tett javaslatot a képviselő-testületnek, amelyről tudta, hogy nem lehet megvalósítani. Tilos. Az éjfél zárórát a bulinegyedben a 2021/99-es törvény 149. szakasz 8. bekezdése lehetlenné teszi mindaddig, amíg a kormány fenntartja a veszélyhelyzeti állapotot. Nem találgatunk arról, hogy a képviselő asszony miért gondolta úgy, hogy jó ötlet hamis reményeket kelteni. Bármilyen volt is a szándék, nem jött össze. A civilek küldötte a Fidesz képviselőinek lelkes támogatását vívta ki. Egy táborban kötött ki azzal a párttal, amely felelős a bulinegyed létrehozásáért.

A kormánypártiak egyetértése ritka cinizmusról tesz tanúságot. A fideszes Vattamány Zsolt volt ugyanis a polgármester, amikor meghozták a döntést, hogy Belső-Erzsébetvárosban nyitva maradhatnak a szórakozóhelyek éjfél után, miközben a szintén kormánypárti vezetésű Józsefvárosban és Terézvárosban a zárás mellett döntöttek. Ergo, aki csak le akarja inni magát a pesti éjszakában, mind a hetedik kerület picit területére zúdult. Cui prodest? Kinek volt ez az érdeke? Nem tudjuk, de abban biztosak lehetünk, hogy a helyzet ma is azoknak jó, akiknek akkor tetszett a döntés. A kerület fideszes képviselői most álszent módon együtt szavazhattak Garai Dórával: úgysem lehet megvalósítani a döntést.

Persze kínos helyzetbe került az Erzsébetvárost most irányító baloldali koalíció is: az éjfél zárórát természetesen nem utasíthatja el, hiszen saját álláspontja eleve kompromisszum. A főszabály a zárás, ezen nyit kikaput az engedély a kritériumrendszer betartó vendéglátóhelyek számára. A javaslat támogatása viszont éppen ezeknek a feltételeknek a betartását lehetetlenítené el. Rontana a helyzetet, mert képtelenség lenne új szabályokkal szankcionálni azokat a vendéglátósokat, akik úgy döntenének: már úgyis mindegy, amíg a veszélyhelyzet tart, mindent szabad. Maradt a tartózkodás. Garai Dóra sikerületlen politikai bűvészműtatványának igazi vesztese azonban a belső-erzsébetvárosi lakó, akivel elhitették: remélhet változást.

A politika nap mint nap bizonyítja: nem működik, ha valaki a többséget a cilindertől elővarázsolt ravaszdi javaslatokkal próbálja sarokba szorítani. A konszenzusépítés ugyanis nehéz aprómunka. Mindenki tudja, hogy a bulinegyed működése súlyos feszültségeket kelt, lenne mit tenni annak érdekében, hogy az éjszakai randalírozás a lakóknak kevesebb keserűséget okozzon. Ehhez azonban az összes érdekelt fél közös erőfeszítésére van szükség. A napokban például egy önkormányzati konferencián Párizs éjszakai életéért felelős hivatalvezetője elmondta: Rotterdam példáját követve a francia fővárosban is megvalósult a rendszer, hogy a vendéglátók saját bevételeikből járulnak hozzá a rend fenntartásához – az utcán is. Hiszen a bulizásból nekik van bevételeik. Érdekes. Szóval kevesebb álszentségre és több párbeszédre lenne szükség.

A válsághoz jó idegek kellene

Ha „Gáz van, babám!” (Bródy János), az félelmet, zűrzavart jelent. Ennél csak akkor nagyobb a baj, ha nincs, vagy mérgező a gáz. Mit következik ebből az önkormányzatok számára? Holoda Attila energetikai szakértővel beszélgettünk.

Őn mit tenne, ha polgármester lenne?

- Takarékoskodnék, ahogy a többiek. Más kérdés, hogy amit a geotermikus energiával meg lehetett volna valósítani, azt éveken ezelőtt nem hagytam volna ki. A fő baj azonban mégis az, hogy a lakosság nem kis része bedőlt a rezsiszósznak. Évek óta hajtogatják szakemberek, hogy az olcsó energia korának vége.

Akik igazán bedőltek - s övük a felelősség -, azok a kormánypolitikusok. A következők mindenkire rázúdulnak. Többek között az önkormányzatokra.

- A tanulság keserű. A válságot és a fizetésképtelenséget a kerületek, városok, falvak úgy kénytelenek orvosolni, hogy a múlt eredményeit kell átmenetileg csonkolniuk. Egy adott szintre jutó, nehezen megteremtett közszolgáltatást, szociális ellátást, a kulturális vívmányokat. Az önkormányzatok dilemmája nem az, hogy melyik ujjukat harapják meg. Az összeset meg kell harapni, anélkül hogy az áldozatból hasznuk lenne.

A rezsiszökkentés nem volt abban az értelemben hamisság, hogy bizonyos periódusokban, amikor alacsony volt az energiaár, töménytelen pénzt keresett rajta a kormány?

- Tény, hogy 2013-ban az európai gázpiacot általános bőség uralta. A kormány a rezsikampány előtt számíthatott rá, hogy árcsökkenési trend előtt állunk. Bevállalta a huszonöt százalékos, három lépcsőben

végrehajtott csökkentést, és mákja volt, 2013 elejétől 2020 elejéig több mint ötven százalékkal esett vissza a gáz ára. 2014 második felétől hatalmas nyereséget kasszíroztak. A kormányzat végig jól járt, pénzügyileg éveken át kaszált, és belapátolta a politikai hasznot is. Most elérkezett a kijózanodás.

A rezsi még az idei kampány végső fázisában is vezető téma volt. Persze a háborút nem lehetett előre látni.

- A háborút nem. De azt igen, hogy az árak rövid időn belül az egekig szaladnak. Tehát tudták, hogy bajban vannak.

Mire számítottak?

- Tán olyasmire gondoltak, hogy csak a választásokig jussunk el, nyerjünk, aztán meglátjuk. De tudták, hogy az olcsó energiának vége, azt remélhették, hogy apróbb-nagyobb trükkökkel majd finanszírozzák a veszteséget. Úgy szokott lenni, hogy tavasz-szal-nyáron, amikor nincs a földgázra nagy igény, visszaesnek az árak. Erre jött csapás-ként a háború. Nemhogy lement, följebb küszött az ár.

Az ember hajlamos azt gondolni, hogy hosszú, gyötrelmes válságmenetre kell számítanunk.

- Főleg ebben a geopolitikai környezetben és Magyarországon, ahol az egymást követő kormányok meg sem próbálták magukat az oroszoktól függetleníteni. Sőt, kötöttek egy tizenöt éves új szerződést az oroszokkal

akkor, amikor alig vártuk, hogy leteljen az előző tizenöt év.

Hadd legyek az ördög ügyvédje: Oroszország megszokott, régi partner.

- Erre azt szoktam mondani, ha valaki régóta kiszolgáltattja egy eladónak, előbb-utóbb az eladó érdekeit kezdi képviselni.

Az áram miért nem olyan kurrens téma?

- Az áram harminc százalékát különböző helyekről importáljuk. Sokkal nagyobb a szabadságunk. Ha az egyikkel baj van, beugrik a másik. Igaz, ma már Magyarország földgáz-infrastruktúrája is össze van kötve Szlovéniát kivéve minden szomszéd országgal. Akár Portugáliával is tudnánk az európai infrastruktúrán keresztül kereskedni. Milliárdokat fordítottunk arra, hogy megteremtjük a függetlenedés feltételeit, és ahelyett, hogy ezt kihasználnánk, lekötjük magunkat

a régi, politikailag egyre kínosabb eladónak. Ha a vevők összefognak (erre tesz kísérletet az unió), erősebbek lehetnek. Orbán azonban a kiszolgáltatottságot reklámozza.

Lépjünk közelebb a mindennapokhoz. Magyarországon kik fogják ezt az árháborút legjobban megszenvedni?

- A kis falvak, kisvárosok élből. Rosszul járnak például a kerületi önkormányzatok is. A vállalkozók sem tudják áthárítani a vevőre a többletköltséget.

Visszatérve a nyitókérdésre: azt mondta, hogy ha polgármester lenne, takarékoskodna. Ennyi?

- Megpróbálnám a telet kihúzni, és kikérném az emberek véleményét a visszafogásokról. És ami a legfőbb törvény: a válsághoz jó idegek kellene.

Buják Attila

A JÓL SZIGETELT ABLAKTÓL A KULTURÁLIS MELEGEDŐIG

Körúti rezsikörkép

Soproni Tamás - VI. kerület

Terézváros polgármestere alkatilag optimista.

- Terézváros önkormányzata gazdaságilag stabil lábon áll - mondja Soproni Tamás. - A takarékoskodás ennek ellenére is elkerülhetetlen. A gáz ára ötszörösére-öt és félszerezére emelkedik. Most zárult le a közbeszerzési eljárás. Nagyságrendeket mondok: kétszázmillió helyett évi egymilliárd forint fölé ugrik a gáz ára. A villanyáram-szerződéssel még várunk, január 1-jéig van érvényes szerződésünk. A gáz volt sürgős, mert a szerződés október 1-jéig élt.

Terézváros is bevezette hivatalaiban a home office-t, és január első hetében sem nyitnak ki.

- Azt azonban le kell szögezni - mondja Soproni Tamás -, hogy a kulturális intézményeinket, az óvodákat működési korlátozás nem érheti.

A közelmúltban döntöttek arról, hogy a hatvanát év felettiek számára ingyenes lesz a könyvtári beiratkozás. Ki nem mondott szempont, hogy a könyvtár „kulturális melegedőként” funkcionáljon. Az Eötvös10-ben, a VI. kerület kulturális intézményében is megnyitották az aulát, székeket, asztalokat helyeztek ki, meg lehet inni egy csésze forró teát. A nyugdíjasok esetében az önkormányzat a fűtéstámogatást havi tízezer forintra emelte, most gondolkodnak azon, hogy ezt jelentős összeggel megfeleljék.

Pikó András - VIII. kerület

- A józsefvárosi önkormányzat rezskiadásai 2023-ban az ideinek a háromszorosára nőnek - mondja Pikó András polgármester. - A többletkiadás elérheti a két és fél milliárdot. Ehhez társul a közszolgáltatások árának emelkedése. Ez sajnos érinti a közétkeztetést is. A szolgáltatásokkal kötött szerződések a lehetséges maximummal, 50 százalékkal drágulnak.

Az önkormányzatot is sújtja az infláció, ami mind a működést, mind a fejlesztéseket - például a Józsefvárosban oly fontos bérlakás-felújítást - drágítja. Pikó fontosnak tartja megemlíteni, hogy a kormányzat a nehéz helyzetben drasztikusan megemelte a szolidaritási hozzájárulást, ami félmilliárdos többletelvonást jelent, miközben az államtól átvállalt feladatok normatívája is csökkent 40 millióval.

- Józsefváros eddig is takarékosan gazdálkodott, nem is kényszerülünk intézményeink bezárására. De a működés észszerűsítésével mi is próbálkozunk, bevezettük a pénteki home office-t a hivatalban. A legszegényebb családok fűtési támogatását a duplájára emeljük. Új rezsiségélyt vezetünk be. Többet adunk, mint a Covid idején. Többeknek és többször.

Baranyi Krisztina - IX. kerület

Ferencváros polgármestere arra készül, amit az energetikai szakember is javasol: megpróbálják a közelgő telet spórolással kihúzni.

- Hogy miben reménykedünk? - kérdezi a polgármester. - Abban, hogy ha túléljük a telet, könnyebb tavaszunk lesz.

A most megoldható energetikai beruházásokba már belevágtak. Egyszerű dolgokról van szó: szigetelésről, ablakkeretről, modernebb fűtőtestekről. Ahogy a legtöbb közintézmény, a IX. kerületi önkormányzat is korlátozza az irodai hőmérés-költséget. Húsz fok a norma. Átnézik, hol vannak olyan irodák, amelyeket le lehet zárni.

- Miközben takarékoskodunk, elkezdjük a jövő tervezését, az új hőtechnikai megoldások bevezetését - mondja a polgármester.

A kerületben húszszázalékos energiamegtakarítással számolnak. A most futó közbeszerzéseken - mivel a gáz ára éppen csökken - kedvezőbb árú értéket el. Nyolcszázmillió és egymilliárd forint körüli többletköltséggel így is számolniuk kell. A villanyáram ára a korábbinál hatszorosa, a gáz és a távfűtés költsége az idei év nyolc-tízszere lehet. Baranyiék a gyermek-közétkeztetés költségeit változatlan árszinten tartják, elbocsátásokat, karcsúsítást nem terveznek. Amíg szufflával bírják, amíg a kulturális intézmények működtetése nem megy a kötelező feladatok kárára, semmit sem zárnak be.

Az önkormányzat saját magán spórol

Az energiaárak emelése Erzsébetváros intézményeit is súlyosan érinti, a megnövekedett rezsiköltségeket ráadásul úgy kell kigazdálkodni, hogy közben az önkormányzat az alapszolgáltatásain túl további szociális támogatásokat is vállalt, hogy a leginkább rászorulókat segítse a nehéz időkben.

Az önkormányzat elsősorban saját magán, a működési költségein tud spórolni, ezért átmeneti korlátozó intézkedéseket vezet be. A rezi csökkentése érdekében rövidítik a hivatalok nyitvatartási idejét: az Erzsébet körút 6.-ban, illetve a Garay utca 5.-ben lévő önkormányzati hivatalok hétfőn és pénteken zárva lesznek, a munkatársak távmunkában dolgoznak. A többi munkanapon a hivatali szobákat 21 fokra

fűthetik fel. Ez vonatkozik a Garay utcában működő Humánszolgáltató Irodára is. Vezetője, Gyuris Gabriella elmondta: korszerű kazánfűtés van az épületben, a nyílászárók állapota kiváló.

A Bischitz Johanna Integrált Humán Központban nem lehet egységes energiatakarékosági intézkedéseket bevezetni, mivel a különböző szakmai egységeire más-más szabályozás vonatkozik.

- Az önkormányzattól kaptunk iránymutatást arra, hogy az intézményeinkben az óvodáktól a családsegítő központig 21 fok lehet a hőmérséklet - tájékoztatta lapunkat Farkas Tünde, a Humánszolgáltató Központ vezetője. - Másról, például a bölcsődékben, a jogszabály 22 fokot ír elő. A Dob utcai és a Városligeti bölcsődéket nemrég újítottuk fel, ezekben az intézményekben kicserélték a nyílászárókat is. Az utóbbiban napkollektor is működik, és pályáztunk arra, hogy a többi telephelyünkön is felszerelhesünk napkollektorokat. A kerületben fenntartunk két bentlakásos időszotthont, ott a jogszabály szerint 24 fokot kell biztosítani.

Erzsébetváros polgármestere október elején, az idők hónapjának nyitó galáján megígérte: az idők nappali klubjai a megszorítások ellenére zavartalanul működhetnek tovább, hiszen tudják, hogy a szépkorúaknak milyen nagy szükségük van a közösségi életre. A klubok továbbra is 16 óráig lesznek nyitva. A Peterdy utcai idők otthonában nappali melegedőt hoztak létre, mindennap 18 óráig várják a kerületben lakó nyugdíjasokat. Klubtagsági igazolvány nélkül is jöhetnek, és részt vehetnek a programokban. Így az otthoni rezsiz is spórolhatnak, ráadásul jó közösségekben lehetnek.

S. Zs.

MEGKÉRDEZTÜK A POLGÁRMESTERT

Befektetés a jövőbe

Látható-e már, hogy az energiaárak növekedése miatt mennyivel nőnek majd a kerület kiadásai?

- Még mindig képlékeny a helyzet, de mostani tudásunk szerint reális az a korábbi becslés, hogy az energiaszámláink kiegyenlítése a korábbinál másfél milliárd forinttal többbe kerül majd. A közbeszerzési tárgyalások azonban a viszonyokhoz képest biztatóan alakulnak, és a képviselő-testület megszavazta a szükséges fedezetet.

Erzsébetváros rákényszerül-e korlátozásokra?

- Arra törekszünk, hogy lényeges megszorításokat ne kelljen bevezetni, hogy a jelenlegi helyzetet jövőorientált módon kezeljük. Erre példa, hogy kiirunk egy ingyenes izzócsere-pályázatot: a kerület lakói a sok áramot fogyasztó izzólámpáik helyett energiatakarékos LED-es fényforrást kapnak. Ez az energiafelhasználás jövőbe mutató, takarékos módja. Nem mindig az a megoldás, hogy valamit lezárunk, bezárunk, megszorítunk. Olyan zsákutcákba például nem megyünk bele, hogy a diákoknak 18 fokban kelljen ülniük a tanteremben.

A képviselő-testület hárommilliárd forintos energiahasznosítási és klímagazdálkodási alap létrehozásáról döntött. Ebből mire jut majd?

- Például az említett izzócsere, ami csak a szerény kezdet. A folytatás az lesz, hogy a társasházak számára pályázatot írunk ki energiafelhasználásuk korszerűsítésére. Tehát a jövőbe investálunk. Erzsébetvárosban nagy gond, hogy nem létezik állami felújítási program az előregedett, százéves épületek felújítására, szigetelésére. Ezt muszáj valahogyan nekünk kezelni, erre is megoldás lehet az energiahasznosítási alap. A tervnek két lába van. Az egyik, a zöld láb, az energiafelhasználás modernizálása, alternatív energiaforrások létrehozása. De van egy másik, mondjuk, vörös láb is: hogy elsősorban a rászorulóknak kapjanak támogatásokat. Azok, akiknek erre a legnagyobb szükségük van, akik saját forrásukból nem tudják például szigetelni a nyílászárókat.

Miből, honnan lesz pénz minderre?

- A képviselő-testület egy része korábban nem szavazta meg, hogy a Varsány utcában önkormányzati bérház épüljön. Erre a célra félretettünk majdnem hárommilliárd forintot. Ezt az összeget most áttettük ebbe az energiavédelmi alapba. De nem tudjuk majd elkerülni a nyilvános vitát olyan lepusztult állapotú ingatlanok értékesítéséről, amelyek felújítása gazdaságosan nem megoldható, megtérülésük olyan hosszú lenne, hogy erre önkormányzati eszközökből nem érdemes áldozni. Ha viszont eladjuk őket, az árukból a közös jövőt szolgáló fejlesztéseket tudunk megvalósítani.

ÖT-HAT MILLIÓ FORINTOS HAVI SZÁMLÁT NEM LEHET KIGAZDÁLKODNI

Nagy gondban a kis színházak

A Gólem Színház december végéig biztonságosan tud működni, addig él az aktuális szerződése az áramszolgáltatóval. Januárban viszont bajban lesznek.

„Most 500 ezer forint körül van a villanyszámlánk egy átlagos téli hónapban - mondja Borgula András, a Csányi utcai teátrum vezetője, rendezője. - Alkuszóktól kapunk ajánlatokat, és a legkedvezőbb ár is hat-nyolcszorosa a mostaninak, amit képtelenség kigazdálkodni. Egy színházjegy árát nem lehet ennyire fölemelni, így is árérzékenyek az emberek. Valószínű, hogy januártól március közepéig be kell zárunk a Gólemet.”

Egy kedvezőbb forgatókönyv szerint az Izraeli Kulturális Intézet és a Bálint Zsidó Közösségi Ház biztosítana próbahelet a társulatnak, így csak az esti előadásokra kellene befűteni a színháztermet. Jelenleg erről folynak a tárgyalások. Borgula András úgy véli: minden független társulat, de az államilag támogatott színházak sora is nagy gondban lesz januártól. Az Eiffel Műhelyház például már nem fogad látogatót.

tzs

„ÉRTELMESES MEGOLDÁST KELL TALÁLNI”

Bezárt a Róth-múzeum és a Hernád Ház a télre

Az ERŐMŰVHÁZ, a kerület kulturális központja november 1-jétől március 31-ig úgynevezett hibrid munkarendre áll át. Pénteken és hétfőn otthonról, távmunkában dolgoznak a munkatársak, a többi napokon pedig az irodáikban, a K11-ben. Nem spórolnak viszont a programokkal, alkalmazkodva a helyzethez a négy telephellyel működő intézményben. Ahogy Runda Margit igazgató mondja: „Az abnormális energiahelyzetben meg kell próbálni értelmes megoldásokat találni.”

A Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény bezárták egészen március végéig. A munkatársak a Thököly út 32.-ben megnyitott Kultúr-ponton kaptak helyet, ott végzik a munkájukat. Időszaki kiállítást rendeznek a múzeum raktárban őrzött tárgyaiból a K11-ben, s ehhez kapcsolódóan szerveznek majd különböző eseményeket.

A Hernád Ház szintén zárva lesz tavaszig, programjainak a K11-ben biztosítanak helyet.

A Zsidó Történelmi Tár csökkentett nyitvatartással üzemel: március végéig csak szerdán, csütörtökön és pénteken lehet látogatni.

tzs

Így készül a tavaszra a Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény

A Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény március 31-ig zárva tart energetikai intézkedések miatt. A múzeum munkatársai ez idő alatt sem tétlenkednek: számos programmal, utazó kamaratárlattal várják a látogatókat az ERŐMŰVHÁZ egyéb helyszínein, valamint a város utcáin. A műtárgyvédelmi feladatok mellett kiadványok készülnek, az intézmény munkatársai megújítják a látogatói tereket, és városi sétákat is indítanak majd - tudtuk meg Kolocz Dóra muzeológustól.

Sétanaptár

November 26. 11:00

A SZÍNEK MESTERE

Róth Miksa művészete a belvárosban // városi séta

A belváros egy szeletét barangolhatják be, az Astoria és a Szervita tér között, ahol mozaikok és üvegablakok mesélnek a századfordulóról és Róth Miksa művészetéről.

December 10. 11:00

SZECESSZIÓS ISKOLAPALOTÁK

Körössy-séta // városi séta

Körössy Albert Kálmán magyaros, napfényes iskolapalotái a lechneri formanyelv és a szazadelő iskolaépítészeti programjának jegyében. Három iskola a magyar népi építészeti stílus- és formavilágának gyönyörűségében. Jegyár: 2000 Ft.

Jegyek kizárólag előre, online válthatók a rothmuzeum.jegy1.hu oldalon!
Kapcsolat és további információ: rothmuzeum@eromuhaz.hu

„Fizessétek meg a tanárainkat!”

Barát József

„Elég a rombolásból!” Ezt hirdeti az erzsébetvárosi Madách-gimnázium egyik diákjának kartonpapírra írt transzparense azon az október 27-én reggel megtartott élőláncon, amely több mint tíz kilométeren át fonja körbe a várost.

A tizedik osztályos Brigitta azért gondolja, hogy rombolás a pedagógusok megalázó helyzete, mert az visszafogja a fiatalok szellemi képességeinek fejlesztését, így árt az egész országnak. A diáklány azt reméli, hogy a kiállításnak lesz eredménye. És tényleg: a Margit hídnál rögtönzött sajtótájékoztatón az élőlánc után Nagy Erzsébet, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének ügyvivője bejelenti majd: november 7-én sztrájkgyezetés lesz a kormány képviselőivel.

„Az erő igazság nélkül zsarnoki” – áll a táblán, melyet Emma tart magasra. Szerinte az igazság hiányzik a kormány kommunikációjából, mert nincs magyarázat arra, hogy a tanárok kevesebbet keressenek a többi diplomásnál.

– Nincs tanár, nincs jövő – skandálja egy megafonba Samu. Azt mondja, nagyon fontos, hogy sok ezren eljöttek, mert a diákoknak ez az egyetlen eszközük arra, hogy hozzájáruljanak a változáshoz. Az ő jövőjükéről van szó.

Alaptalan vádaskodás, hogy őket a baloldali politikai pártok használnák eszközüként – toldja meg Napsugár. Ez az esemény egyszerűen kikerült a Facebookra, és mindenki természetesnek tekintette, hogy jönni fog. Mint mondja, ma a tanárok elhivatottsága, küldetésstudata az egyetlen garancia

arra, hogy fenntartsák azt a színvonalat, amiért ő is a Madách-gimnáziumba jött.

– Minden felelős szülőnek itt a helye most – mondja az Erzsébetváros újságnak Péter, az egyik tizedikes diák édesapja. – Tarthatatlan helyzet alakul ki, ha így megy tovább, nem lesz, aki tanítsa a gyerekeinket, a jó tanárok elhagyják a pályát.

„Fizessétek meg a tanárainkat!” – kiáltja megafonba kockás takaróból készült zászlót lobogtatva egy fiú. Amikor megállítjuk, kísérője int neki, hogy lelkesítse tovább a tüntetőket, majd ő felel a kérdéseinkre. Laura tizedikes, és úgy látja, hogy a tanárok az

iskolában egyre feszültebbek lettek, amikor elvették a sztrájkjogukat, és ez a feszültség a diákokra is átragadt. Nem szeretné megmondani, hogy melyik iskolába jár: sajnos azt tapasztalta, hogy Magyarországon ma az embert a véleményéért retorzió érheti. Laurát az is mélységesen elsomorítja, hogy a tanárokat kizsigerelik, és egy árufeltöltőt többet keres náluk.

– Ahhoz, hogy mi jó oktatásban részesülhessünk, az órákon kívül is készülnünk kell, miközben sokan pluszmunkát is vállalnak, hogy megélhessenek. Felháborító, hogy így lekezelik őket.

Hogy lesz-e eredménye a mostani kiállításnak? Laura határozottan felel:

– Igen, azt remélem, hogy egy ekkora tüntetésnek igenis kell hogy legyen következménye Magyarországon.

A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete november 18-ra újabb országos sztrájknapot hirdetett. A mai tüntetés résztvevőinek többsége alighanem figyel majd a fejleményekre, hiszen középiskolás diákok ezreinek ez a mostani tüntetés hullám alapélménye a demokráciáról. Sokan egy életen át nem felejtik majd.

Oktatás a romok alatt

Juhász Erzsébetet, a Madách-gimnázium tanárát az egész országban ismertté tette válasza, amelyet a Belső-Pesti Tankerület vezetőjének fenyegetésére írt. A magyar-történelem szakos tanárnő, aki 37 éve van a pályán, kijavította a tankerületi vezető levelének hibáit, és arra figyelmeztette Marosi Beatrixet, hogy nem a tanárok munkabeszüntetése korlátozza a tanulók jogait, hanem az, hogy a tankerület nem biztosítja az oktatás elemi feltételeit.

Nem félti az állását?

– Nem. Én genetikailag nem vagyok féltős ember. Amin más hosszan őrlődik, az nálam zsigerből, magától jön. Ez a legértékesebb családi örökségem.

A diákjai mit szoltak, hogy szembefordult a tankerületi igazgatóval?

– Számukra ez természetes volt. Ők ismernek, és tudják, hogy azt mondom, amit gondolok. És azt teszem, amit mondom.

Kapott-e bármilyen választ Marosi Beatrixtól?

– Dehogy kaptam. Semmilyen életjelet sem küldött magáról.

A HVG listáján a Madách az ország első tíz gimnáziumának egyike. A romló feltételek között veszélybe került-e az oktatás hatékonysága?

– A tárgyi-anyagi feltételek romlása egyre érzékelhetőbb. A tantestület elképesztő erőfeszítéssel próbálja tartani vagy éppen emelni a színvonalat, de az erőtartalékaink végéhez értünk. Már a mindennapi működésünk került veszélybe a másolópapírtól a vécepapír hiányáig. És már nem tudjuk ingyen vállalni a szükséges túlórákat, felkészítő korrepetá-

lásokat. Megélhetési válságba kerültünk. 2014 óta a 101 500 forintos akkori minimálbérhez van igazítva a fizetésünk. Egy kétdiplomás tanár, aki harminc éve dolgozik, nettó háromszázezer forintot sem keres. Nagyon megviselt bennünket, hogy a közelmúltban hat olyan kolléga hagyta el az iskolát – többségük a pályát is –, akik évtizedek óta a tantestület derékhadához tartoztak. Ez új jelenség. Ahhoz tehát, hogy a színvonalat fenntartsuk, a jelenlegi anyagi feltételek már nem elegendők. A közoktatás általános helyzete az élvonalat is felőrli, nem élünk szigeten. A színvonal pedig egyre romlik, a legutóbbi PISA-felmérések szerint folytatódik a szövegértési és a matematikai kompetenciák adatainak romlása.

Szokták mondani, a huszonnegyedik órában vagyunk.

– Szerintem már túl azon, a romok alól kelleme kimászunk. Elképesztőnek tartom, hogy a magyar oktatáspolitikát ezt egyáltalán nem veszi figyelembe. Éppen kiposztoltam az adatokat teljes kétségbeesésben, amikor szembejött velem Maruzsa Zoltán oktatási államtitkár nyilatkozata arról, hogy mennyire jól teljesítenek a gyerekek a kompetenciateszteken. Ez azért lehetséges, mert van külön ma-

gyar kompetenciafelmérés is, ami köszönőviszonyban sincs a nemzetközi sztenderdekkel. Elmarad a követelmények színvonalában, pedig a gyerekeknek a jövőben a nemzetközi versenyben kellene helyállniuk.

Hogyan látja: mit tanultak a diákok a társadalom működéséről, amióta kiállnak a tanáraikért?

– Van valami, amit a kormányzat nem lát: a gimnazisták ma már tisztában vannak az emberi szabadságjogokkal, ismerik a világban zajló folyamatokat, megkockáztatom, néha jobban, mint egyes törvényhozók. Ha kiállnak az iráni nők és a tibeti buddhisták mellett, hogy ne állnánk ki saját magukért?

Vitanapot tartottak a parlamentben. Követte?

– Dehogy követtem. Nem akartam felidegesíteni magam. De az összefoglalókat elolvastam. Azt gondolom, hogy cinikus és felháborító, hogy a törvényhozók csak a tüntetések hatására foglalkoznak az oktatás ügyével, és nem azért, mert Magyarország, az egész nemzet jövője függ az oktatás színvonalától. Elképesztő, hogy arról beszélnek: majd akkor lesz béremelés, ha a brüsszeli pénzek megjönnek. Nekem nem az Európai Unió a munkáltatóm, hanem a Magyarország kormányza. Az oktatás helyzetét a magyar adófizetők pénzéből kell megoldani, sok látványberuházás helyett.

Milyen eredményt vár?

– Nem vagyok nagyon optimista, mert a mai politika főszereplői mindent erőből akarnak megoldani. Abban a tévedésben élnek, hogy a kompromisszum a gyengeség jele. Attól tartok, hogy a kormány továbbra is meg akarja osztani a társadalmat. Odalök egy kis fizetésemelést – kevesebbet, mint amennyi szükséges lenne –, majd ezerrel azt próbálja kommunikálni, hogy lám, ezek a szörnyetegek, akik ellepték a tanári pályát, mégsem elégedettek: még reformot is szeretnének. A kormányzati megmondóemberek a közvéleményt már most megpróbálják ellenünk fordítani. A cél az, hogy a strukturális reformokat elkerüljék. Csak egy reménységűsugár éltet: a goebbelsi propaganda nem működhet egy olyan társadalmi csoport esetében, amellyel igen szoros az emberek kapcsolata. Akinek van gyereke vagy unokája, mind ismer egy Jocó bácsit, egy Erzsit nénit, aki hiteles a számára. Akit nem lehet megutáltatni vele. Nem sikerülhet az aljaság, hogy a pedagógusokat elszigeteljék a társadalomtól. Hosszú távon ez a törekvés visszaüt majd.

ÉLETMENTŐ KREATIVITÁS

Művészeti foglalkozások az idősothonban

Sándor Zsuzsa

E sorok írója volt már idősgondozó, s tudja, mennyire nehéz, embert próbáló munka ez. Közismert az is, hogy a szociális szférában dolgozók nincsenek megbecsülve sem anyagilag, sem erkölcsileg. De arról, hogy mennyi szépsége is van ennek a hivatásnak, **Szenyéri Mária**, a Dózsa György úti idősok otthonának foglalkoztatásszervezője sokat tud mesélni.

Szenyéri Mária két éve dolgozik Dózsa György úti idősok otthonában. Sok minden volt előtte: nyomdász-betűszedő, eladó és boltvezető, s bár mindenütt jól érezte magát, sehol sem annyira, mint itt.

– Én még egyetlen munkahelyen sem kaptam ennyi szeretetet. Az idősok olyan hálások mindenért, egy simogatásért, egy jó szóért – mondja Marika. Őt mindenki így becézi az otthonban.

Gyerekkora óta szereti az idősokot, a demens nagymamáját haláláig ápolta. Marika kisvárosban nőtt föl, imádott rajzolni, de nem volt lehetősége rajziskolába járni. Ötvenéves volt – már Budapesten élt –, amikor beiratkozhatott egy jobb agyféltekés rajztanfolyamra. Rajztudását, kreativitását a munkájában is kamatoztatja: lassan egy éve nevezték ki foglalkoztatásszervezőnek a Dózsa György úti otthonban. Az ötödik emeleten van a foglalkoztatási szoba: vidám, színes dekoráció mindenütt, s a falon egy felirat: „Többre vagyunk képesek, mint hinnénk.”

Ezeket a rajzokat, az asztalt díszítő papírvirágokat olyan szépkorúak készítették, akik közül sokan már felkelni sem tudnak az ágyból. Amikor Marikát kinevezték, ezek a folyosók még kopárak voltak, a szobája szinte üres.

– A szakmai vezetőm, Pál Zsoltné azt mondta, itt ez a hely, csinálj vele, amit szeretnél. Nagyon jólesett a bizalma. Azóta is minden támogatást megkapok tőle és a kollegáimtól is.

Marika azt kérte a munkatársaktól, hozzanak be hazulról mindent, amire már nincs szükségük: vécépapír-gurigákat, gombokat, ragasztót. Kincsesbánya ez egy foglalkoztatónak. A gurigákból papírmikulások lettek, a fénymásolópapírból hópehelyek a karácsonyi dekorhoz. Az idős alkotók már készülnek a téli ünnepekre.

Az ötödik emeleti szobákban helyezik el azokat, akik állandó ápolásra, gondozásra szorulnak. Számukra a kreatív foglalkoz-

tatás életmentő lehet. Éva néni például a legújabb festményén dolgozik 88 évesen. Amíg el tudta magát látni, az otthon egyik apartmanjában lakott, olajképeket festett. Aztán a fizikai állapota annyira leromlott, hogy ő is az ötödikre került. Úgy érezte, ecsetre, festékekre már nem lesz szüksége, s mindenén túladdott. Ekkor kezdett Marika foglalkozni vele. Megmutatta neki a jobb agyféltekés rajzolás, amivel „csak” vonalakat kell másolni. Éva néni vonalkáiból egy gyönyörű ló grafikája született meg. A néni azóta újra alkot, van miért élnie.

Egy másik ágyon Erika fekszik, aki még csak hatvan múlt. Stroke-ot kapott, a gyerekei nem tudták otthon ápolni a mozgás-képtelenné vált édesanyjukat, ezért az intézetben helyezték el. Felkelni már ő sem bír, lebénult az egyik karja. De a másik kezével még tud színezni. Mutatja is nekünk, milyen szép virágmintákon dolgozik fekvésben.

Rozika néni a tévénezésen kívül sokáig semmi mást nem csinált. Mivel nagyothalló, bömböltette a tévét, ami zavarta a szobatársait. Marika vele is megszerette a színezést, és Rozika ma már nem kapcsolja be a tévét. Amikor a foglalkoztatási pénteként hazaindul, utánaszól: „Marika, el ne felejtsem neked színezni valót itt hagyni!”

A VII. kerületben két bentlakásos idősothon van, az egyik a Peterdy utca 16.-ban, a másik a Dózsa György út 46.-ban. A Bischitz Johanna Integrált Humán Központ a fenntartójuk, és mindkét otthonban működik idősokok nappali klubja is. A Dózsa György úti otthonban az engedélyezett férőhelyek száma 94, ezen belül

24 férőhelyes fekvőbetegreztleg és 16 férőhelyes demensreztleg. 32 apartman van, egy- vagy kétfősek. Az otthon az egész országból fogad idősokot. Minden ellátott a fenntartó által megállapított havi térítési díjat fizet. Telefon: 06-1-351-9657. Az otthon szakmai vezetője Pál Zsoltné.

Lemegyünk a negyedikre, ahol a demenseket gondozzák. Itt napközben szól a zene, és a folyosókat falfestmények díszítik: ezeket a Bischitz Johanna Integrált Humán Központ munkatársai és kerület iskolásai festették az idősokoknak. Itt lakik Klári néni, aki egykor versműsorokat szerkesztett a tévében. Marika leül az ágya szélére, átöleli:

– Klárikám, elszavalná nekünk József Attilától a Mamát?

És a néni az ágyában kuporogva hibátlanul mondja a verset.

Ezek a kreatív foglalkozások segítenek a szellemi képességek megőrzésében. Működik az otthonban dalkör is, a jobb állapotban lévő lakók körbeveszik a betegebbek ágyait, és énekelnek nekik. Meséli Marika, hogy egyik gondozottjukat, Aliz nénit soká-

ig kórházban kezelték, végső stádiumban hozták vissza ide.

– Az otthonban lakott János bácsi is, a hegedűművész. Kértem, jöjjön fel, és játszon valamit Aliz nénihez. Megkérdeztük tőle, mi a kedvenc nótája, de a néni már nem bírt beszélni. János bácsi hegedült neki egy szép dalt. Szem nem maradt szárazon. Aliz néni is könnyezett. Utána elkísértem a bácsit a szobájába, és mire visszajöttem, Aliz néni már örökre elaludt.

Idén szeptemberben Aliz néni egyik rokona felhívta Marikát, a névnapja alkalmából köszöntötte. Elmondta azt is, nem felejtette el, mennyi mindent tett Aliz néniért, és megköszönte a Dózsa György úti otthon minden munkatársának, hogy ennyire emberségesen és szeretettel bánnak az idősokkal.

TRENDRAKÁS A K11-BEN

Az egészséges takarítás a legolcsóbb

Lehet-e a takarítás is trendi, kreatív és egészséges? Erről tartott workshopot Trendrakó, azaz **Bartus Marci**, aki színész és járványügyi felügyelő egy személyben. A napokban jelenik meg az első könyve. Nyolcvanezres követőtáborra van a TikTok közösségi oldalon. A K11-ben azt is bemutatta, hogyan készíthetünk pár perc alatt olyan vegyszermentes takarítószeret, amelyekkel nemcsak a földet kíméljük meg, de a zsebünket is.

Hogyan lesz egy színészből járványügyi felügyelő? Bartus Marci a Nemes Nagy Ágnes Színészképzőt végezte, ma is játszik a Hatszin Teátrumban. Bohém életet élt, ugyanakkor rendre és rendszerességre is vágyott. Ezt leginkább a tisztaság-mániájában élte ki. Mivel a higiéné tudományos alapon is izgatta, elvégezte a SOTE népegészségügyi ellenőr szakát.

De főleg az érdekli, hogyan lehet vegyszermentesen is tisztaságban, egészségesen élni. Mert a jó minőségű környezet a mentális rend alapja is. Ezért indította el a Trendrakó blogját, ma pedig már YouTube-csatornája van, rajongótáborra, és workshopokat tart az egész országban.

Trendrakó K11-ben tartott workshopjára minden jegy elkelt, fiatal nők jöttek el, illetve egyikük a párját is elhozta magával. Ez a nemi arány is leképezi azt a honi torz szemléletet, miszerint a takarítás, mosás, mosogatás alapvetően a nők dolga.

A résztvevők között kisgyerekes anyukák is voltak. Egyikük elmesélte: a kisbabája ekcémás lett az eldobható műanyag pelenkától, ezért áttért a mosható pelusokra, és nagyon jól beváltak. Egy másik hölgy a fenntarthatóság fontosságát emelte ki, s azt is, hogy jó lenne a háztartási kiadásokon spórolni.

Marci, a Trendrakó közismert konyhai takarítószeret tett ki az asztalra, s felsorolta, hányféle, a környezetre és az egészségre veszélyes vegyszert tartalmaznak, még fagyállót is talált bennük. Miért kerülhetnek mégis forgalomba? Üzleti érdekekből. Ha

elővigyázatosan használjuk őket, közvetlen életveszélyt nem jelentenek, viszont a levegőbe jutva, a nyálkahártyán keresztül is felszívódhatnak.

– Ezeket a szereket azzal hirdetik, hogy a baktériumok 99 százalékát elpusztítják. A Tudatos Vásárlók civil szervezete egy éve végzett egy kutatást, és kimutatták, hogy az ecet ugyanolyan hatásos, ez is elpusztítja a baktériumokat, és nem ártalmas. A hagyományos vegyszerek viszont tele vannak soha le nem bomló anyagokkal, és a rengeteg műanyag flakonnal is károsítjuk a földet – magyarázta Marci.

Bemutatta azt is, hogyan lehet egyszerűen, olcsón kitűnő minőségű vízkőoldót, ablak- és tükörtisztítót házilag készíteni. Lehet, hogy pár percet rá kell szánni, de talán ennyit még a családunk és a bolygónk jövője.

Tükörtisztító recept Trendrakótól

Hozzávalók:

0,5 dl 20 százalékos ecet

2,5 dl víz

0,3 dl tiszta alkohol

5 csepp illóolaj (menta vagy citrus)

Összerázzuk, és mehet is a tükörrel!

De bármilyen üveg ragyogni fog tőle.

DR. OLÁH LAJOS, ERZSÉBETVÁROS ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐJE:

Magyarország bajban van

A magyar embereket sújtja Európa legmagasabb inflációja, milliónyi magyar számára válik a hétköznapi élelmiszer is lassan luxussá, a rezsi az egekben, cégek tízezrei mennek tönkre, vagy zárnak be ideiglenesen. A magyar parlamentben egyetlen kérdésünkre sem kapunk érdemi választ, pedig a válaszok a nyomorgó, egyre szorosabbra húzott nadrágszíjjal élő lakosságot is érdekelnek. Baloldali, jobboldali, aktívan politizáló és a politikától magát távol tartó emberek milliói élnek ebben az országban, akik mind válaszokra várnak.

A parlamentben feltett kérdéseinkre sosem kapunk választ, viszont nagyon komoly verseny van kialakulóban a kormánypártnál, ki tudja többször beépíteni a válasznak nevezett kötelező olvasmányba, hogy Gyurcsány, Gyurcsányné, Brüsszel, Soros, baloldal. Ez a típusú retorika mindössze egyetlen dologra világít rá, arra, hogy a kormány tehetetlenül vergődik a saját maga által felépített csapdahelyzetben: ez az ország bizony lefelé csúszik. Több mint egy évtizedes kormányzás eredményutatóit nem a papírokon, fizetett hirdetésekben, nemzeti konzultációban lehet lemérni, hanem az elszabaduló inflációban, a rezsváltságban.

A szociális törvény módosítása ellen nem csak a baloldal tiltakozott, engedjék meg, hogy idézzem Székely János szombathelyi megyés püspöknek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottsága elnökének Facebook-poszt bevezetőjét: „Egy társadalom embersége leginkább azon lemérhető, hogyan bánik az idősselel, a szegénnyel, a gyöngével, a beteggel.” (XVI. Benedek pápa) A teljes írás elolvasható Facebook-oldalán.

Magyarország bajban van. Az önkormányzatok és a lakosság is bajban vannak. A járvány, az elvonások, az eltitkolt adatok utáni legújabb sokkoló hatású intézkedéseivel a szociális szférát és az egészségügyet vette célba a kormány.

A szociális törvény módosítása a lakosságra, az önkormányzatokra hárítja a beteg, idős hozzátartozókról való gondoskodást, ebből a feladatból az állam kivonul. Az egészségügyi átalakítás most épp a háziiorvosi praxisok államosítását foglalja magában. Emlékeztetőül: az alapellátás orvosai alig 22 éve, 2000-ben kapták meg a praxisjogot. Pontosan ismerjük az állami központosítás folyamatát, hiszen a pedagógusok mostani demonstrációi egyértelműen azt jelzik, az államhoz vont, központosított oktatási rendszer sem működik. A kórházak összevonása után, most a háziiorvosok jönnek, akik irányíthatóvá válnak, kötelező ügyeleti rendszerben dolgozhatnak. Ki fogja ezt vállalni, ki fogja ellátni a hazai lakosságot, ki fog ügyeletet vinni?

A hatezer háziiorvosi praxisból jelenleg 686 betöltetlen, tehát ma hazánkban 910 ezer embernek nincs felnőtt háziiorvosa. Az

A háziiorvosi rendszer működtetésében, fenntartásában jelentős részt vállaltak az önkormányzatok. Erzsébet- és Terézváros országgyűlési képviselőjeként tiltakozásomat fejeztem ki a kormány által átalakításnak nevezett újabb einstand ellen. A terézvárosi önkormányzat Csengery utcai rendelője előtt - amelyre három év alatt közel egymilliárd forintot költött a kerület - bejelentettem, hogy online petíciót indítok a szakrendelő megmentéséért.

elszabaduló rezsiárak mellett a háziiorvosok és a karitatív szervezetek nem kapnak kormányzati támogatást. A magyar egészségügy alulfinanszírozott, az állam a GDP 4,7 százalékát fordítja a szektorra, ellentétben a 6,5 százalékos lengyel és a 7,5 százalékos cseh aránnyal. Az egészségügyi kiadások 35 százaléka közvetlenül az emberek zsebéből vándorol ki, ellentétben a nyugat-európai 15 százalékkal.

Erzsébetvárosban hét háziiorvosi rendelő van, és egy ügyeleti ellátás. A háziiorvosi rendelőkhez 22 felnőtt háziiorvos tartozik. A betegellátást és egészséges tanácsadást végző házi gyermekorvosok tízen vannak. Védőnői szolgálat két telephelyen működik, összesen 12 területi védőnővel. Akár a szociális jelzőrendszer, akár az alapellátás tekintetében folyamatosan együttműködnek az önkormányzattal és a Humánügyi Szolgálatokkal.

Eddig legalább arra lehetőség volt, hogy az önkormányzatok, ha szűkösen is, de pluszforrásokkal pótolják ki az intézmények gyenge állami finanszírozását. Ha ez sem lesz, akkor még hosszabb várólisták, zsúfoltabb várótermek, tovább romló ellátás vár ránk. Nagyon határozottan mondjuk ki, hogy változás kell az egészségügyben, változás kell az országban - de nem ilyen. Ezek a kormányjavaslatok megint arról szólnak, hogy az önkormányzatok hatásköre hogyan csökkenthető.

Erzsébetvárosban 49 652 lakos él. Én 49 652 erzsébetvárosi lakos érdekében kérem a kormánypárti képviselőtársaimat is, ne támogassák ezeket a törekvéseket.

FOGADÓÓRA

Kérdése, javaslata, észrevétele van?
Beszélgünk meg!

Folyamatos bejelentkezés az alábbi e-mail címen: drolahlajos@dkp.hu

DR. OLÁH LAJOS
Teréz-és Erzsébetváros országgyűlési képviselője

KRÓKUSZ PROJEKT AZ ERŐSZAK ELLEN

Virágozzék millió virág!

Ezekben a napokban tizenegy országban több mint százezer európai fiatal ültet virágot a holokauszt gyermek áldozatainak emlékére, ráirányítva a figyelmet azokra a gyerekekre is, akiknek az életét az ukrajnai háború veszélyezteti. Virággal az erőszak ellen: ez a motója az egy éven át tartó Krókusz projektnek, amelyet a Szembenezés Alapítvány hívott életre, és a Dohány utcai zsinagóga előtt nyitották meg Fahidi Éva fővédnökségével.

A kétórás előadásban a hazai független cirkuszi szakma művészei, a Dancination Táncműhely tanulói és az ukrajnai Harkivi Cirkusz Stúdió növendékei léptek fel. A résztvevők, érdeklődők, járókelők a helyszínen krókuszt és napraforgómagot ültethettek szakszerű segítséggel, hogy aztán otthon, ablakaikban, kertjeikben kivirágozzék tavasszal, emlékeztetőül azokra a gyerekekre, akik az erőszak áldozatai lettek szerte a világban.

A program folytatásában az alapítvány várja iskolák, ifjúsági közösségek jelentkezését, kérve:

„Ültessük be közösen Európát a tisztelet, a megértés, a szeretet virágaival!”

ÉLET ELŐÍTÉLET NÉLKÜL

A zsinagóga előtti Herzl Tivadar téren nem sokáig hagyott tévovázni egy kedves bohóc: kézen fogott, és odavezetett egy asztalhoz, ahol fiatalok a kezembe nyomtak egy lebomboló poharat, választhattam virághagyományt, napraforgómagot, s már pergett is rá a

fekete föld, mire észhez tértem, elültettem a szeretet apró szimbólumait. A Szembenezés Alapítvány vezetőjétől, Pap Ágnesztől egy kitűzött kaptam, s arra kért, szépet írjak rólok.

Megláttam Fahidi Éva színésznőt, író, aki megjárta Auschwitzot. Évát, aki ma is ad nekünk: hitet, reményt, tartást, mosolyt. Évát, aki épp 97 esztendő.

Szandtner Anna színművész az ő könyvéből kezd olvasni, s lassan megtelik a tér emberekkel. A bohóc terelget minket, egyre több gyerek és fiatal vegyül el köztünk sárga papírvirággal a ruhája hajtókáján, a kezében, a hajában, zene szól, s észrevétlenül csöppenünk egy másik világba.

A vidám, üde, gyermeki jelenlét mindenkit megbabonáz, copfos kislányok, helyes kisfiúk állnak ki az alkalmi manézsra, szemben a bohóccal. A bohóc sóhajából zene születik. A gyerekek dülöngélnak. Aztán eldőlnek egyesével. Dőlnek a kicsik és dőlnek a nagyobbak, mint a rongybabák, sir a szaxofon,

közben Éva gyerekkori emlékeit halljuk éhségről, hidegről, fáradtságról, félelemről. A barakkokról.

A bohóc próbál mindenkit elkapni, de ez teljes képtelenség, kellenek a társak.

Összeszorul a gyomrom, szemben velem egy nő hangtalanul zokog.

A bohóc segítőkét hív.

A gyerekek teljes bizalommal dőlnek a mögöttük álló ismeretlen karjába. Hátra se néznek. Biznak. Tudják, hogy elkapják őket. Mosolyognak.

Artisták, zsonglőrök, táncosok váltják egymást a manézsban, az egymásra figyélés testközlelől nézve megindító. Fogják egymást, emelik partnerüket a magasba, tartják erősen a kötelet a másíknak. S bevonnak: elkapnak, megtartanak minket is.

Segítséget kérnek a produkcióhoz. Szavak nélkül mutatják meg: hogyan figyeljünk egymásra, hogyan tudunk együtt, közösen erősek lenni.

Átéltük, milyen nagyszerű egymást elfogadni, előítélet nélkül élni.

A magyar cirkuszművészek és artistanövendékek után ukrán fiatalok, a harkivi cirkusz stúdiói adnak nekünk ajándékot. Táncosaik olyan átéléssel, szenvedéllyel mozognak, hogy szinte érezzük az ő fájdalmukat, a borzalmakat, a hazájukban zajló háború szörnyűségeit.

Esteledik, amikor a műsor végén keresztény és zsidó ima hangzik el Beer Miklós nyugalmazott katolikus püspöktől és Radnóti Zoltán főrabbitól. Ima a gyerekekért, az áldozatokért, a világrért.

Nagy élmény volt ott lenni a zsinagóga előtti Herzl Tivadar téren október 27-én. Köszönet mindenkinek.

A virágot elültettem, várom a tavaszt.

Török Zsuzsa

ERZSÉBETVÁROS KÉPVISELŐI OLDALAK

AZ ERZSÉBETVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐINEK MUNKÁJÁRÓL

2022/11

NOVEMBERI TARTALMUNKBÓL

Garai Dóra önkormányzati képviselő • **Benedek Zsolt** önkormányzati képviselő • **Bárdi Zsuzsanna** egyéni képviselő, 2. választókerület • **Bónus Éva** egyéni képviselő, 10. választókerület • **DEVOSA GÁBOR** egyéni képviselő, 9. választókerület • **Dr. Kispál Tibor** egyéni képviselő, 3. választókerület • **Radics Béla** önkormányzati képviselő

A DECEMBERBEN MEGJELENŐ OLDALAK KÉPVISELŐINEK FOGADÓÓRÁI

 <p>Molnár István egyéni képviselő 5. választókerület A molnar.istvan@erzsebetvaros.hu e-mail címen, vagy a 462-3137-es telefonszámon történő megkeresés esetén visszahívom, illetve levélben egyeztetünk a felvetett gondról, problémáról. Szükség esetén felkeresem Önt.</p>	 <p>Nagy Andrea egyéni képviselő 8. választókerület Fogadóórát előzetes megbeszélés alapján, egyeztetett időpontban tartok. Bejelentkezni a +36 1 462 32 26-os telefonszámon lehet. E-mail cím: nagy.andrea@erzsebetvaros.hu Facebook: Nagy Andrea képviselő</p>	 <p>Ripka András egyéni képviselő 4. választókerület Fogadóóra időpontja: megbeszélés szerint. Bejelentkezés a ripka.andras@erzsebetvaros.hu e-mail-címen</p>	 <p>Sáli Annamária egyéni képviselő 6. választókerület Fogadóórát időpontegyeztetés alapján tartok. Bejelentkezni az alábbi telefonszámon lehet: 06-30-475-6454. E-mail cím: sali.annamaria@erzsebetvaros.hu Facebook / sali.annamaria.momentum</p>	 <p>Szücs Balázs egyéni képviselő 7. választókerület Fogadóórát minden hónap első hétfőjén, 16-18 óráig tartok, valamint előzetes megbeszélés alapján előre egyeztetett időpontban is. Bejelentkezés a +36 20 298 31 69-es telefonszámon. Facebook @azenkepviselom</p>	 <p>Ujvári-Kövér Mónika egyéni képviselő 1. választókerület Folyamatosan várom Önöket fogadóórára, előzetes bejelentkezés a +36 1 462 3374-es telefonszámon, Facebookon (@ujvarikovermonika) és e-mailben (ujvari-kover.monika@erzsebetvaros.hu) lehetséges!</p>	 <p>Veres Zoltán önkormányzati képviselő Fogadóóra időpontja: megbeszélés szerint. Bejelentkezés a +36 30 486 55 65-ös telefonszámon.</p>
---	---	--	---	---	---	--

Továbbra is rendezetlen ügy a kocsmák nyitvatartása

A belső-erzsébetvárosi lakók helyzete az elmúlt három év alatt még mindig nem rendeződött, sőt, tovább romlott. Nagyon szomorú, hogy az úgynevezett „bulinegyed” kárvallottjai, erzsébetvárosi polgárok, a mai napig nem gyakorolhatják pihenéshez, egészséges környezethez való jogukat, amit továbbra is lakossági panaszok, számtalan videofelvétel és képi dokumentáció igazol.

2019 ősze óta számos próbálkozás volt arra, hogy valamifajta kompromisszum szülessen a természetesen profitorientált vállalkozások és a lakosság között, ezek a próbálkozások azonban láthatóan nem hozták meg az elvárt eredményt. Az elmúlt évek bebi-

zonyították, hogy itt olyan érdekellentét áll fenn, amelyet mindkét fél számára megnyugtató módon rendezni nem lehet.

A probléma megoldására életre hívott munkacsoport lassan egy éve nem tartott ülést, a munkacsoport vezetője, aki időközben az alpolgármesterségről is lemondott, a tagok számára gyakorlatilag elérhetetlen, így ez a munkacsoport a delegáltak szerint már nem is létezik. 2019 óta megéltünk betarthatatlan szabályozási kísérleteket, teszt-időszakokat, ideiglenes rendelkezéseket. Megpróbáltuk, nem működött. Ezért az egyesületünk ismét előterjesztette az egységes éjféli záróra javaslatot, elvégre

miért nem próbáljuk meg most azt, amit a belső-erzsébetvárosiak kérnek:

Igazítsuk a nyitvatartásokat a főváros többi kerületéhez!

Az általam a testület elé benyújtott komplett javaslatról úgy gondoltam, hogy közös célokat szolgál. A kerület képviselőinek az októberi testületi ülésen el kellett dönteniük, kit képviselnek: a kerü-

letben működő, de nagyrészt más-hová bejelentett vállalkozókat, vagy a kerületi polgárokat, akik azóta is számosan költöznek el a belső kerületrészből, megelégedve az áldatlan állapotokat.

Az eredmény számomra megdöbbentő: az ellenzéki összefogás koalíciója ismét megakadályozta, hogy a kerületben az egységes éjféli zárás és a teraszok jogállásának rendezése megszüntesse azt az alapjogi sérelmet, amit az erzsébetvárosiak egy része területi alapon elszenved.

És a magyarázat? Nos, arra hiába is vártunk, hiába vártak az

Garai Dóra
önkormányzati képviselő

ülésen megjelenő lakosok, úgy látszik, a párbeszéd csak az épp soron következő választások kampányának egy hónapjában fontos. Úgy vélem, a lakosság nem fogja elfelejteni, hogyan bánt el vele az az ellenzék, amely 2019-ben azt ígérte, különb lesz majd, mint az előző kormánypárti vezetés.

Nyílt szavazás		Minősített többség	
Igen	7	Szavazott	15
Nem	0	Nem szavazott	0
Tartózkodók	8	Távol	0
Niedermüller Péter	Molnár István		
Benedek Zsolt	Nagy Andrea		
Bárdi Zsuzsanna	Radics Béla		
Bónus Éva	Ripka András		
Devosa Gábor	Sáli Annamária		
Garai Dóra	Szücs Balázs		
Dr. Kispál Tibor	Ujvári-Kövér Mónika		
	Veres Zoltán		

Tóth László
Dr. Nagy Erika
Vendég

Zölddel a zárórát támogató képviselők, sárgával akik nem akarták a zárórát.

ÉLHETŐ ERZSÉBETVÁROS

Mi, az Élhető Erzsébetváros Egyesület tagjai azon munkálkodunk, hogy a kerületi döntések a lakosság érdekei, szempontjai alapján szülessenek.

Csatlakozzon közösségünkhöz
Facebook-oldalunkon:
<https://www.facebook.com/groups/elheterzsebetvaros>, és kövesse munkánkat a www.7ker.hu weboldalon.

Nem lesz éjféλι záróra Belső-Erzsébetvárosban

Erzsébetvárosban elégedetlenek a lakók. Nemcsak a legújabb testületi döntéssel, amely szerint nem lesz éjféλι záróra a kerületben, hanem az ellehetetlenült közlekedés és parkolás, valamint a koszos utcák miatt is. Sok választó úgy érzi, félrevezette őket a kerület baloldali vezetése. Sokan ismét a költözést fontolgatják, mert, mint mondják: „belefáradtak”.

Nem teljesítették az ígértüket

Az október 19-i önkormányzati képviselő-testületi ülésen 7 igen és 8 tartózkodás eredményeképp eldőlt: nem lesz éjféλι záróra a bulinegyed szórakozóhelyein. **Érdeklőség, hogy a polgármester sem szavazta meg a javaslatot annak ellenére, hogy a választási kampányának egyik legfőbb üzenete 2019-ben ez volt.** Azóta eltelt három év, így a választók közül sokan jogosan csalódtak.

Koszos utcák

A szórakozóhelyek problémáján kívül rengeteg bosszúságot okoz a lakóknak a köztisztaság állandó romlása. A kerület ugyanis igen tetemes összeget költ takarításra, de a kerületben élők panaszai szerint ennek nem sok látszatja van, főleg Belső-Erzsébetváros utcáin állandósult a probléma. Ezeket a területeken növelni kellett volna a takarítások számát, ehelyett ritkítottak azokon, és csökkentették a szemetesek számát is az elmúlt

években. A problémát tovább növelte, hogy a főváros vezetése is több ezer szemetest szereltetett le, ami Erzsébetvárost kiemelten érzékenyen érintette.

Parkolási káosz

A VII. kerület vezetésének „forgalomcsillapítási mintaprojektje” az elmúlt másfél évben élhetetlen útvesztőt csinált Belső-Erzsébetvárosból. A kulcsfontosságú egyirányú utcák közlekedését „megfordította”, ami miatt az eddig jól járható, kisebb utcákban állandó dugók alakultak ki, és a helyiek az-

óta gyakran saját lakásukat is csak nehezen tudják megközelíteni. Az észszerűtlen korlátozások miatt sajnos az autók tömegesen szabálytalankodnak, így a forgalmi korlátozás nemcsak értelmetlen, de balesetveszélyessé is tette a kerület közterületeit. Jól látható az okozott káosz azon a javaslaton is, amelyet az előző testületi ülésre terjesztett elő a baloldali városvezetés. Itt **több esetben a régi forgalmi irányokat állítják vissza, ami mintegy beismerése a projekt kudarcának.**

Gond van azonban a parkolóhelyekkel is, hiszen több mint 200

parkolóhelyet szüntettek meg Belső-Erzsébetvárosban, más parkolóhelyeket pedig a legújabb döntések alapján behajtás korlátozásával tennének elérhetetlenné a kerületben.

Benedek Zsolt
önkormányzati képviselő

Az erzsébetvárosi FIDESZ-KDNP-frakció nevében Ripka András és Radics Béla képviselőtársaimmal közösen helyeztük el a megemlékezés koszorúját az '56-os forradalom emlékművénel, a Rózsák terei Angyal-szobornál. Hőseink, szabadságharcosaink emlékét tisztelettel megőriztük!

Fogadóóra időpontja: megbeszélés szerint. Bejelentkezés a benedek.zsolt@erzsebetvaros.hu e-mail címen.

Bárdi Zsuzsanna
a 2. választókerület képviselője

Röviden

- Biztatok mindenkit, hogy vegyen részt a társasházi közgyűléseken, hiszen az csak pár óra az életünk-ből, de egész évre meghatározhatja a közvetlen lakókörnyezetünket. Társasházi ügyekben forduljanak hozzám bizalommal az oldalon is megtalálható telefonos vagy e-mail-es elérhetőségeken.

- Kiállunk a tanárok mellett, minden pedagógusok és diákok által szervezett demonstráción jelenlétünkkel is állást foglalunk a politikai végzáló-végrehajtó szervként működő KLIK-kel szemben.

Újra szabad a Klauzál téri vásárcsarnok

Belső-Erzsébetváros lakosságának hosszú évek óta problémát okozott, hogy a Klauzál csarnok üzlethelyiségeinek nagy része lehűzött redőnyök mögött, üresen kongott. Ennek hátterében az állt, hogy a helyiségeket bérlő vállalkozás nem hagyományos piaci és kereskedelmi tevékenységben gondolkodott, hanem egy úgynevezett „gasztrócsarnok” üzemeltetésében, amely inkább turisztikai, semmint helyi igényeket szolgált volna ki. Sem a körzet képviselőjeként, sem a piacok üzemeltetéséért is felelős alpolgármesterként nem tudtam támogatni ezeket a

terveket. A Momentum erzsébetvárosi frakciójával végül pénzügyi és műszaki szempontok alapján, valamint a helyi lakosság érdekeit szem előtt tartva tavaly nyáron nem szavaztuk meg a Klauzál piac bulicsarnokká alakításáról szóló előterjesztést.

A csarnok megmenekült, de a jogi huzavona csak akkor kezdődött el igazán. Csaknem 15 hónap után a Piacüzemeltetési Kft. vezetésének sikerült elérnie, hogy a volt bérlő 2022. október 21-én kiírta átadta végre az üzlethelyiségeket. Az üzletek állapotának felmérése azonnal megkezdődött,

rövidesen pedig meghirdetésre kerülnek az ismét bérelhetővé vált helyiségek.

A lakossági visszajelzések tükrözik az itt élők igényeit, az egyik hozzászóló a Facebook-oldalamon hosszan sorolta a lehetőségeket, cipész, kulcsmásoló, vecsési savanyúságot, élő halat, konyhafelszerelési tárgyakat, virágot, bioterméket, rövidáru árúsító üzletek, de volt, aki csak annyit szolt a poszthoz, hogy lesz végre igazi piac? Nos, nem tőlünk függ, hogy milyen bérlő lesznek a piacnak, az biztos, hogy szeretnénk, ha végre igazi piacként üzemelhetne ez a jobb sorsra érdemes vásárcsarnok.

- Az aradi vértanúk nevét megőrzi az emlékezet. Sáli Annamária képviselőtársammal és Tompos Márton országgyűlési képviselővel közösen helyeztünk el koszorút a Klauzál téri emlékműnél. Emlékezzünk hőseinkre, és gondoljunk át, hogy mi mit tehetünk az ő álmuk, egy törvény előtt egyenlő polgárokból álló, szabad társadalom megvalósításért.

- A kizárólagos lakossági parkolóhelyekhez kihelyezett jelzőtáblák sajnos kénytelen reklámfelületekké váltak, és bár az elérhető magasságban lévő matricákat munkatársaimmal eltávolítottuk, nyilván nem ez a megoldás. A beazono-

sítható cégeket figyelmeztettük, hogy a közlekedési táblák leragasztása tilos, és szabálysértési eljárást vonhat maga után. Kezdeményezni fogom, hogy - a terézvárosi megoldáshoz hasonló módon - útburkolati jelek felfestésével hívjuk fel az autóvezetők figyelmét ezekre a speciális parkolóhelyekre.

- Elkészült a negyedik, legújabb gyalogátkelő a Blahánál a Rákóczi úton, így már teljesen körbejárható a terület a felszínen. Kérem, ha van javaslatuk, hogy hol látnának még szívesen újabb zebrákat, írják meg elérhetőségeimre.

Volt posta, nincs posta, de postautomata sem lesz

Október elején a Magyar Posta 35 postahivatalt zárt be váratlanul Budapesten, ebből kettőt Erzsébetvárosban. Dobai Andrással, a Piacüzemeltetési Kft. igazgatójával kezdeményeztük, hogy a posta állítson fel csekkbefizető-automatát a Klauzál téri vásárcsarnokban. A postának mindösszesen kilenc, készpénzt is elfogadni képes automatája van, szerintem elképesztő üzemeltetési feltételekkel. Bár a csekkforgalom utáni bevétel a Magyar Postát gazdagítja, az automaták kihelyezésének, üzemeltetésének, karbantartásának minden költsége a szerződéses partnert illeti, így jelen esetben a piacot, végső soron pedig az önkormányzatot terhelné. Ezt a nem kevés összeget pedig akkor is nehezen tudná kigazdálkodni önkormányzatunk, ha lenne elegendő automata az országban. Ilyen feltételek mellett azonban sajnos nem lesz csekkfeladó-automata a Klauzál csarnokban.

Nem lehet tabu!

Menstruációs szabadság Erzsébetvárosban is

A legutóbbi képviselő-testületi ülésen elfogadtuk a női munkavállalók menstruációs szabadságáról szóló momentumos indítványt, amelynek értelmében az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló cégekben havonta egy extra fizetett szabadnapot biztosítunk azoknak a nőknek, akik erős görcsöket élnek át menstruációs ciklusuk alatt.

Kutatások bizonyítják, hogy a nők 60-90 százaléka - Magyarországon is több százezer nő lehet érintett - szenvedhet a dysmenorrhoeától, azaz olyan

típusú menstruációtól, amely rendkívül erős görcsökkel, kismencedei fájdalommal, gyengeséggel, levertséggel jár. Ez természetesen kihathat a fizikai, lelki, szellemi állapotára, így nem lehet elvárni, hogy hatékony munkát végezzen az, akinek erős fájdalomcsillapítók is csak enyhítik fájdalmait.

Fontos, hogy beszéljünk végre erről a problémáról, mert ez 2022-ben már nem lehet tabutéma. Foglalkoznunk kell vele, és meg kell próbálnunk jobbat tenni azoknak a nőknek a mindennapjait, akik

minden hónapban rendkívüli fájdalmakkal kénytelenek megküzdeni.

A jelenlegi jogszabályi környezetben egyelőre csak arra volt lehetőségünk, hogy a VII. kerület kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságokban biztosítsuk a menstruációs szabadságot. Teljes mértékben hiszek abban, hogy ez mérföldkő a női munkavállalók életének, munkakörülményeinek jobbá tételében, és hogy most, az elfogadást követően mi is pozitív példa lehetünk más önkormányzatok számára is ebben a témában.

BÓNUS ÉVA

a 10. választókerület képviselője

Újabb ÜZLETHELYISÉG PÁLYÁZAT Erzsébetvárosban

Fontosnak tartjuk, hogy kerületi tulajdonban lévő, nem lakás céljára fenntartott helyiségeket is minél jobban hasznosítani tudjuk, így az általam vezetett Pénzügyi és Kerületfejlesztési Bizottsággal folyamatosan írjuk ki a pályázati felhívásokat az erzsébetvárosi üzlethelyiségekre is.

Érdeemes átnézni az üresen álló ingatlanjaink listáját, az EVIN munkatársai megmutatják a kiválasztott üzlethelyiséget.

Pályázzanak, vállalkozzanak, a lehetőség adott.

www.evin.hu -> Aktuális pályázatok

Szabadságvágy a jelenben

Momentumos képviselőtársaimmal, csatlakozva a diákok és a pedagógusok demonstrációhoz, több alkalommal is részt vettünk azokon a csendes megmozdulásokon, amelyeken emberek tízezeivel együtt az oktatásért, a jövőért, a pedagógusok jogaiért tüntettünk. A kockás ing a szimbóluma annak a küzdelemnek, amit ma a szabad oktatásért kell megvívnia minden tanárnak, diáknak, szülőnek és a jövő társadalmáért elkötelezett felelős polgárnak. Az eseményeken való részvételünk, az önkormányzat épületére kitzűzött kockás zászló, frakción KLIK-nél tett demonstratív látogatása közös képet mutat: mi szolidárisak vagyunk a kirúgott tanárokkal, kiállunk az oktatás szabadsága mellett, közösen képviseljük, hogy a sztrájk alapjog.

Kultur-pont nálunk

Megnyílt Erzsébetváros legújabb kulturális helyszíne, mégpedig a választókerületünkben lévő Thököly út 32.-ben. Itt nyitott meg a T-32 Kultur-pont, amely új helyszínként lehetőséget ad a kulturális tematikájú kerületi vállalkozások és egyesületek programjainak megvalósítására, ráadásul az ERŐMŰVÁZ szervezésében továbbképzések, workshopok és műhelyek otthona lesz az intézmény a kerületi lakosok, itt dolgozók és vállalkozók számára. A Kultur-pont minden héten keddtől csütörtökig ingyenesen látogatható 11 és 15 óra között. Itt, a mi választókerületünkben ez fontos lépés, hiszen egy új kulturális színponttal gazdagodik környezetünk, ami elősegítheti újabb hasonló intézmények betelepülését ide, a színházaktól, kiállítóteremtől kicsit távolabb eső területre is.

Fogadóórát egyeztetett időpontban tartok. Elérhetőségeim: 06-30/227-4859 bonus.eva@erzsebetvaros.hu www.facebook.com/bonus.eva.momentum

Virágozzunk télen-nyáron

A közösségi költségvetés új lehetőség, a kerület történelmében először idén volt mód arra, hogy az itt élő lakók dönthessenek saját választókerületük fejlesztési céljairól. Minden körzet egységesen 6-6 millió forintból gazdálkodhat, a beérkező javaslatokat természetesen összegezni és a megvalósítás szempontjából engedélyeztetni kell. Szeretném megköszönni minden lakónak, aki a közösségi költségvetéshez beküldte javaslatait, hogy éltek az önkormányzatunk által felkínált lehetőséggel. Nagyon sok ötlet érkezett, különlegese és egyediek, sőt sajnos megvalósíthatatlanok is, de a mi választókerületünkben messze legtöbbször növényesítési célokat jelöltek meg a kérdőíveken.

Muskátlík, örökzöldek, oszlopok. November elején a közösségi költségvetés kapcsán a Peterdy utcában szerveztem utcafórumot, erre érkezett ugyanis a legtöbb zöldesítési javaslat. Körülbelül 15 lakó, sőt lakóközösség képviselője érkezett a kora esti utcafórumra, ahova meghívtam az Erzsébetváros Kft. igazgatóját, Galambos András is. A csaknem egyórás beszélgetésen minden lehetőséget végignéztünk, tekintetbe kellett venni a járda szélességét, a planténerek kihelyezhetőségét, a fák vagy virágok telepítésének módjait. A lakók végül a muskátlítartó oszlopokat választották, viszont a kérésrel fordultak a kertészethez, hogy ne csak nyáron legyen virágos az utca. A konszenzus ebben a kérdésben is gyorsan megszületett, a muskátlítartó oszlopokra nem csak a muskátlikat helyeznek ki, az oszlopokon lévő hat cserép közül az alsó ketőbe örökzöld növényeket fognak telepíteni. Így a virágcserepes osz-

lopok az után is szép díszei lesznek a Peterdy utcának, hogy a fagyok előtt beszedik a virágzó muskátlikat.

A Peterdy után jön a Marek és a Murányi. Választókerületünk több utcájának lakói jelezték a közösségi költségvetés szavazásakor, hogy kifejezetten virágtartó oszlopokat szeretnének a zöld növényzetben meglehetősen szegény utcáikra. Jövőre szeretném folytatni a programot, mégpedig a Marek és a Murányi utcákban, hasonló, kibővített funkciót ellátó muskátlítartó oszlopok felszerelésével.

Utcafórum. Nem most először szerveztem ilyen utcafórum jellegű beszélgetést a lakókkal, de itt is rövid idő alatt egyértelművé vált, hogy szükség van ezekre a kötetlen találkozókra. Ezért nemcsak a közösségi költségvetés kapcsán, hanem minden minket érintő döntést követően szeretném a lakókat hasonló beszélgetésekre invitálni. Kérem, kövessék Facebook-oldalamat, jöjjenek el a meghirdetett időpontokban, vagy igény esetén szervezzünk közösen hasonló fórumokat.

Lesz kizárólagos parkolóhely nálunk is

Nagyon sokan érdeklődnek a Külső-Erzsébetvárosban is rövidesen bevezetésre kerülő kizárólagos lakossági parkolásra, elsősorban az érdeklő lakosságot, hogy mikor indul a projekt nálunk is. A Belső-Erzsébetvárosban már hónapokkal korábban bevezetett rendszer beváltotta a hozzá fűzött reményeket, az ott élő lakók az esti órákban kényelmesebben és jóval rövidebb idő alatt találnak parkolóhelyet, mint korábban. Hajzer Jánossal, az EVIN Parkolási Üzletág vezetőjével egyeztettem nem sokkal lapzártá előtt, elsősorban a lakossági kérdésekkel kapcsolatban. Megtudtam, hogy önkormányzatunk elkészítette a parkolóhelyek kijelölésével kapcsolatos dokumentációt, az anyag a forgalomtechnikai ügyekben felelős Budapest Közút Zrt.-nél van engedélyeztetésen. A teljes

külső kerületrészt lefedő tervezet remélhetőleg gyorsan átesik az eljáráson, és januárban dönthet képviselő-testületünk a végleges kijelölésekről.

Jó hír az itt élőknek

A választókerületünkben lévő 590 parkolóhelyből 233-at jelölték ki mint kizárólagos lakossági parkolóhelyet. Ezeket a helyeket - terveink szerint - csak az itt lakók parkolhatnak majd este 6 és reggel 7 óra között.

Az Erzsébetvárosi Rendészeti Igazgatóság munkatársai ellenőrzik majd a szabályok betartását. A megjelölt időszakban csak kerületi lakossági várakozási engedéllyel rendelkezők állhatnak be a kijelölt helyekre, ez a szabályozás hétköznapokon, hétfőn és ünnepnapokon is érvényes.

DEVOSA GÁBOR
a 9. választókerület képviselője

Nem tartok havi vagy heti fogadóórát, megbeszélés, egyeztetés után, a hét bármelyik napján lakóim rendelkezésére állok. Keressenek a 06-1/462-3106-os irodai telefonszámon, vagy közvetlenül elérhetnek a 06-30/900-3311-es mobilszámon.

DR. KISPÁL TIBOR
az 3. választókerület képviselője

A Dob és Izabella utca sarkánál lévő, egyre inkább megdőló, elektromos vezetékeket takaró szekrény veszélyeztette a járókelőket. Köszönjük a hozzánk eljuttatott bejelentéseket a segítő szándékú állampolgároknak, akik folyamatosan jelezték a problémát. Kérésünkre a hibát kijavították.

Nemcsak képviselőként, alpolgármesterként, de civilben is nagyon fontosnak tartom a lakókörnyezetünk megővését, fejlesztését, és látom a Facebook-oldalomon a hozzászólásokból, hogy velem együtt nagyon sokan gondolkodnak hasonlóan. Összefoglaltam néhány olyan előremutató lépésünket, ami körzetünkben és kerületünkben is a közterületek élhetőbbé tételét célozza, és ami mellett sokszor bizony elmegyünk, nem is vesszük észre.

Választókerületünkben a Szenes Hanna parkban kiültették a fagyos, havas időjárás beköszöntéig nekünk VIRÁGZÓ ÁRVÁCSKÁKAT. Köszönet az Erzsébetváros Kft. dolgozóinak a gondos munkájukért és a lakói támogatásért.

LOMTALANÍTÁS LESZ november 25-én és 26-án a kerületben, többben érdeklődtek, hogy **VESZÉLYSHULLADÉKGYŰJTÉS** lesz-e.

Az FKf oldalán az olvasható, hogy a tavaly már bevált rend szerint a veszélyes hulladékok leadására a budapesti hulladékudvarokban van lehetőség egész évben. Önkormányzatunk azonban egy külön szerződés keretében 26-án és 27-én lehetőséget biztosít arra, hogy a Rózsák terén 10:00-18:00 óra közötti időtartamban a veszélyes hulladékok itt a kerületben adhassák le a lakók. A veszélyes hulladék leadásával ön is hozzájárulhat környezetünk megővéséhez, bízva szakemberekre annak kezelését. Facebook-oldalomon tájékozódhat arról, hogy mi számít veszélyes hulladéknak.

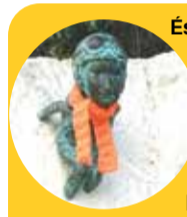
Erzsébetváros közterületeinek folyamatos karbantartása az egyik legfontosabb feladat. Az elmúlt hetekben gyalogos-átkelőhelyek és útfelületek, járdafelületek megújítására került sor. Több parkban graffitimentesítéssel és az Almássy téren a pihenőhelyek megújításával teljesültek lakóink kérései.

Az illegális szemétkupacok és a térfigyelő

Az illegális szemétkupacok bosszúságot okoz a lakóknak, és plusz munkaórát és költséget jelent a takarítást végző cégünknek. A térfigyelő kamerák és a térfigyelő központjának felújításával a probléma ugyan nem enyhült, de a felderített esetek száma jelentősen megnőtt. A kerületi rendszert továbbra is várja a lakosság közreműködésével, köztisztasággal kapcsolatos bejelentéseit a 0-24 órában működő 06-1/461-9040 telefonszámon vagy a diszpecser@evkf.hu e-mail-címen.

Fantasztikus hangulatú családi napot tartottunk a környezetünk védelme és tisztán tartása jegyében október 8-án az Almássy téren. Az esemény a megelőzés jegyében, kifejezetten a játékos programokra, apró nyereményekre építve szólította meg a gyerekeket, fiatalokat.

És egy kis színes végül. Nem tudjuk, ki volt, aki a Szenes Hanna parkban lévő kis Kolodko-szobor nyakába gondosan elhelyezett egy sálat október elején, de a bájos gesztus megérdemel egy idézetet Szenes Hannától: „Ha találnék embert, ki mindent megért...” Hanna! Nem vagy magadra hagyva! Találtál egy embert, ki sálat készített neked télre!

kispal.tibor@erzsebetvaros.hu Fogadóóra: minden hónap második péntekén, 14.00-16.00 óráig. Helye: Nyugdíjas Klub, Király u. 97. Bejelentkezés a 06-1/462-3207-es telefonszámon.

Erzsébetvárosiak nyerték az I. Jótékonyági Forradalmi Kupát

Október 22-én megrendezésre került az I. Jótékonyági Forradalmi Kupa, amelyet az Erzsébetvárosi Fidelitas szervezett meg az 1956-os forradalom és szabadságharc 66. évfordulójának alkalmából. A bajnokság helyszínéül szolgáló Ludovika Arénába Budapest szinte minden részéről érkeztek fiatalok csapatokba tömörülve – sőt, külföldi fiatalokból álló csapat is volt a jelentkezők között. A több mint hatórás küzdelemben tizenegy csapat mérte össze tudását közel száz fő részvételével.

A bajnokság kezdete előtt beszédet mondott Csigás Zoltán, az

1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének elnöke, aki megosztotta a fiatalokkal személyes emlékeit '56-ról, elmesélte miként élte meg fiatalon a forradalom borzalmait, és hogyan segítette az ellenálló csapatokat Iván Kovács László mellett a Corvin közben.

VII. kerületi önkormányzati képviselőként, az Erzsébetvárosi Fidelitas elnökeként és a bajnokság egyik főszervezőjeként is fontosnak tartottam, hogy a történelemkönyvek és a dokumentumfilmek után egy olyan ember segítségével emlékezzünk meg

'56 hőseiről és eseményeiről, aki hiteles módon tudja átadni gondolatait, aki személyesen látta és részt is vett a forradalmi eseményeken. A mai kor fiataljainak évről évre kevesebb lehetőségük lesz olyan honfitársakkal találkozni, akik megélték a szabadságharcot, ezért kötelességünknek éreztük azt, hogy legyen egy esemény, ahol a fiatalok széles köréhez tudjuk eljuttatni '56 üzenetét érdekes módon, közösségi élménybe csomagolva.

A közösségi élmény a sport mellett a közös adakozásban is megnyilvánult, így a bajnokságot

jótékonyági eseménynek tekintettük. Úgy gondoltuk, hogy ott kell segíteni most, ahol a legnagyobb baj van. Mi más lehetett volna a jótékonyági akciónk fő témája, mint a szomszédunkban dúló háború elől menekülő családok sorsa. Minden befolyt összeg, amely a nevezési díjából és felajánlásokból összejön, azt a háború elől menekülő kárpátaljai családok megsegítésére fordítjuk.

Dr. Illés Boglárka országgyűlési képviselő és Fidelitas-elnök örömmel támogatta ötletünket, és segítségével a VII. kerületi tornának induló eseményünk budapesti méretű lett, amelyre bárki jelentkezhetett.

Az egész napos összecsapás végén a döntőig tornáztta magát a District7 nevű erzsébetvárosi és az Újbudai Srácok nevű újbudai csa-

Radics Béla
önkormányzati képviselő

pat. Hosszú küzdelem után, büntetőekkel az I. Jótékonyági Forradalmi Kupa végső győzteseként a District7 került ki, így ők emelheték magasba a serleget és vihették haza az aranyérmeket, amit dr. Illés Boglárka és jómagam adtunk át a nyerteseknek. Büszkék vagyunk rá, hogy a bajnokság első győztese egy erzsébetvárosi fiatalokból álló csapat lehet!

A bajnokság nemcsak az erzsébetvárosi győzelem miatt volt nagy siker, hanem azért is, mert 400 000 forint adomány gyűlt össze a bajnokság végére, így két kárpátaljai családot is tudunk támogatni a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közreműködésével.

KELET VILÁGOSSÁGA, NYUGAT FÉNYE

Bizánciak a Hársfa utcában

Buják Attila

A Barcsay utca és a Hársfa utca sarkán, az ISON Klubban fél óra múlva kezdődik a próba. A Szent Efrém Férfikar két napja Varsóból jött, ki tudja, hétfőn hova készül. A program szoros, évente 100-120 koncertet adnak. Húsz év alatt négy kontinensen, harminc országban jártak. Csöndes zsongás, odakintről beszűrődik a Nagykörút alapzaja.

A Szent Efrémre van kereslet. Húsz éve énekelnek együtt, három éve fizetett állásban, piaci alapon működnek. Nem ördögösség, de azért kockázat, ha válság közeledik. Erre mondja Bubnó Tamás, az alapító atya: válság ide, válság oda, a zene ugyanaz. Népszerűségük töretlen. Komoly szerepet vittek az Eucharisztikus világkongresszuson. Korábban megtöltötték a Zeneakadémia nagytermét, siker volt a fennállás húszéves évfordulóján rendezett koncertjük. A nyolctagú kórus próbálni készül. Most nincs rajtuk az arany csikkal szeggett szürke bizánci fellépőtunika, melyen az arany csik a diakónus imasálára utal. Nem elég énekelni. Bizánciasan kell kinézni.

Úgy tudjuk, a Szent Efrém az egyetlen egyházi zenével professzionálisan foglalkozó együttes Magyarországon. „Különös zenei világot képviselnek”, mondják róluk. Ilyesmit akkor mond a közönség, ha amit hall, tetszik, ám ismeretlen. A Szent Efrém repertoárja unikum. Védjegyük a bizánci zene, a repertoár liturgikus művekből áll. Felerészben. A másik fele... Nos, az minden, mi szem-szájnak ingere a gregoriántól a pravoszláv, orosz, román, szerb, bolgár templomi zenéig, néha a kortárs művekig. A bizánci és a pravoszláv liturgiát a hazai görögkatolikusokon kívül nálunk kevesen ismerik.

Az ISON Klub elnevezés a bizánci hagyományra utal. Az ison zenei alaphang, hosz-

szan kitarzott bűgös-mormogás. Erre énekel rá a kántor. Hogy a stílusnak hitbéli alapozást adjunk, ez a hang köti össze a földi világot az égivel.

A férfikar meghatározást egyesek macsósnak érzik. Régi és szent hagyomány, hogy a bizánci és a pravoszláv templomokban csakis férfiak énekelhetnek. Így van, és kész. A dolgok lazultak, a templomon kívül már működhetnek vegyes karok.

De ki az a Szent Efrém, akit Bubnó Tamás és fiai névadónak választottak? Szíriai Szent Efrém egyháztanító, himnuszíró a 4. században élt. A katolikusok is szentként tisztelik, és a keleti egyház mércéje szerint is az. Az efrémség összecseng a kórus kettős, nyugat-keleti hagyományápolásával, és összecseng II. János Pál eszméjével, mely szerint ahogy az ember két tüdővel lélegzik, az egyház is két kútforrásból, a keletből és a nyugatból táplálkozik. A Szent Efrém Férfikart, anélkül, hogy a teológia világába alémerülne, a János Pál-i gondolat lelkesíti. *Oriente lumen* (Kelet világossága) címmel tíz éve szerveznek koncerteket.

A férfikarban együtt a család, az alapító és fiai, Lőrinc és Márk. Bubnó Tamás, a Magyar Rádió volt zenei szerkesztője karvezetői, ütőhangszeres szakon végzett. A két fiú gyermekkorában énekel az apa által alapított Budapesti Énekes Iskolában. „A kórus lehetőség volt - mondja Lőrinc -, de sohasem kényszer.” A Szent Efrém a fiúknak az életben vezérfonal. Lőrinc is ütőhangszerezen tanult, ő is volt zenei szerkesztő a rádióban. Bátyja nem végzett akadémiait.

A kórus idén ünnepelte húszéves fennállását. Úgy döntöttek, hogy a közös munkát intézményesítik. Ideje volt letelepedni is, próbateremnek kibérelték a járdáról nyíló Hársfa utcai helyiséget. A bizánci kulturális hagyomány megérkezett Erzsébetvárosba.

ISON - a 21. századi közösségi tér

Erzsébetváros legújabb kulturális központja, az ISON Klub, a Szent Efrém Férfikar próbaterme a Hársfa utca 25.-ben működik. Programjukon a zenei műsorokon kívül (családi zenélés, „dalszerelő műhely”, Szent Efrém-koncert, fiatal muzsikusok fellépése) szerepel pszichodráma és meseelemzés is. Az ifjabb nemzedék a klubban tudhatja meg, azt is: „hogyan lehet megszelídíteni a vérszomjas óriás sünöket”. Van beszélgetős műsor, divatbemutatóval összekötött klubest. A klubot Bubnó Lőrinc egy használaton kívüli önkormányzati ingatlanból alakította ki a kórustagok áldozatos munkájával. A kávézó minőségi péksüteményekkel, különleges kávéval is szolgál. A pult mögött maga az alapító áll. Az ajtó melletti réztáblán ez a szójáték-szlogen olvasható: ISON - is on art.

Szent Efrémmel a világ körül

Bubnó Tamás húsz éve alapította a Szent Efrém Férfikart. Azóta négy kontinens harminc országában koncerteztek. Székhelyük Erzsébetvárosban a Hársfa utcai ISON Klub.

A férfikar történetét nézve látjuk: makacsul ragaszkodik a nyolcfős létszámhoz. Miért pont nyolc? Ez ortodox keresztény hagyományban misztikus szám?

- Dehogy. Egyszerű oka van. Egyrészt ekkora társulat meg tud tölteni hanggal egy bazilikát, nagyobb templomot. Nem túl kicsi, nem kvartett, nem is nagykórus. Aból a szempontból is praktikus, hogy egy nyolcfős együttes viszonylag könnyen mozgatható. Elfér egy mikrobuszban is. Az utaztatásnak nincsenek horrorbilis költségei.

A bizánci identitást nevükben hangsúlyozzák. De ha egy-egy koncertbe belehallgatunk, megtaláljuk a pravoszláv zenei jegyeket. Miben különbözik a kettő?

- Sok mindenben. A görög zene a mediterrán kultúra része. Olyan közegekből származik, melyben a zene együtt formálódott a török vagy a közel-keleti zenével. Mondhatjuk egzotikusnak is. Az orosz, az ukrán, a szerb, a bolgár, a román egyházi zene az európai sztenderdhez áll közel, a gyönyörű

palestrinai többszólamúsághoz. Mondják is a görögök a szlávoknak: nem bizánci, amit csináltak.

A keleti szláv egyházi zenét leginkább a filmzenékből ismerem.

- Csodálatos hangadottságaik vannak. Nekünk nincs ilyen. Lehet, hogy nem illik mondani, de erre tényleg születni kell.

Ez érzés, lelki alkat, odaadás dolga?

- Fizikai adottságokról van szó. Ha valakinek egységnyivel hosszabb a hangszalagja, mélyebb hangokat tud kiénekelni.

A zenei önkifejezés legközvetlenebb eszköze az éneklés. Nem kell hozzá méregdrága zeneszerszám, tanár. Mégis a hang a legkényesebb hangszer.

- Ami gyorsan tönkre tud menni. Életkor, élettani adottság függvénye. Megváltozik a hangszer, idősődéssel, mutálással. És nincs belőle még egy.

A Szent Efrém, mint minden rendes együttesben, vannak nagy összeveszések az irányon vagy a repertoáron?

- Inkább a stíluson, és főleg azon, hogy mit vállaljunk, mit ne. Válogatósak vagyunk, mert havi nyolc-tíz fellépés nagyon sok. Ez azt jelenti, hogy évente összejön száz-száz-húsz koncert. Húsz százalékuk külföldön.

Az önök által művelt egyházi zenére manapság van kereslet. Eucharisztikus világkongresszus, konzervatív hazai reneszánsz. Nem érzik ennek súlyát?

- Az az igazság, nem mondhatom, hogy nem érdekel a politika, mert nem lenne igaz. A Liszt Ferenc-i elvet vallom. A művészek egyszer I. Miklós cár ('48 leverője - a szerk.) azt mondta, nem tetszik a hajviselete, és nem ért egyet politikai nézeteivel. Mire Liszt: a hajviseletemről hadd döntsék magam. Ami politikai nézeteimet illeti, nincs százötvenzres hadseregem, hogy a dolgokba igazán beleszóljak.

Benne is vagyunk a politikában. Egyes pravoszláv országok helyzete nyomasztó konfliktusokkal terhelt.

- A pravoszláv egyházi műveket egyaránt éneklük Oroszországban és Ukrajnában. Menekülnek az ukránok, menekülnek a behívó elől a fiatal oroszok. Ukrajnában megszűnik az áramellátás, jön a tél. Gyönyörű oszláv nyelven dicsérik Istent, majd rakétával szétbombázzák egymást. Ezek olyan tragédiák, amelyekbe egy énekesnek nincs beleszólása.

Koncertsorozatuk, az Orientale lumen mit jelképez?

- Ez olyan emblemikus sorozat, amelyben fel tudjuk mutatni a világ sokféleségét. Hogy a szerbek így csinálják, az ukránok amúgy gondolják. Csodálatos egyházi zenét énekelnek a románok, az örményekről, grúzokról még nem is beszéltünk.

Az ISON Klub kellemes menedék. Azt írják a Facebookon, itt lehet jó zenét hallgatni és jó kávé inni.

- Tavaly nyitottunk itt, a Hársfa utcában. Lőrinc fiam és a stábtagek sikeresen működtetik. Sokféle rendezvényt hozunk ide. A fő funkció mégis az, hogy legyen önálló próbatermünk. A tagok közül senki sem lakik a kerületben, de azzal, hogy itt vannak a próbák, egy kicsit mégis erzsébetvárosiak lettünk.

Orlai Tibor: Büszkék lehetünk Erzsébetvárosra

Budapest, Te! Ez a címe annak a nosztalgikus, keserű-édes színházi előadásnak, amely a fővárosról szóló szanzonokra, kuplékra épülő, néha vicces, néha kesernyős jeleneteken keresztül mutatja be a Budapestet. Az önkormányzat és az Orlai Produkciós Iroda közös ajándéka volt, hogy a közelmúltban erre a darabra hívtak meg ötszáz kerületi nyugdíjast. Az iroda, amelynek bázisa a Belvárosi Színház, különleges színfoltja Erzsébetvárosnak, egyik erőssége a kerület kulturális életének.

Orlai Tibor közgazdász, a Novotrade Medical Kft. alapító-ügyvezetője 25 éve különös döntést hozott: produkciós irodát hozott létre Eszenyi Enikő E-tangó című lemezének kiadására. A többi már a magyar színháztörténet része, a legsikeresebb hazai magántheátrum felemelkedésének krónikája. Orlai nevéhez olyan fergeteges előadások kötődnek, mint a Hat hét, hat tánc Vári Évával és Kulka Jánossal, a Férfi és Nő, az Esőember, az Egy örült naplója, az Egyaszszony, vagy A csemegepultos naplója. Az 540 nézőt befogadó Belvárosi Színházban általában minőségi szórakoztató előadások mennek, míg más játszóhelyeken, a Hatszín Teátrumban vagy a Jurányi Házban súlyos társadalmi feszültségeket is érintő kísérletező produkciókat tűznek műsorra.

„Ha valaki a színházi szcénának a része, akkor nem teheti meg, hogy csak és kizárólag szórakoztató előadásokat hoz létre, ki kell állnia rétegszínházi előadásokkal, monodrámákkal is” – mondta az Erzsébetváros újságnak a producer. Szerinte ez része a küldetésnek, ráadásul téves irányba indul, aki kizárólag szórakoztatni akar. Előadásai előbb-utóbb avittá válnak.

Az Orlai Produkció idén novemberben 46 előadást játszik három budapesti és 15 vidéki helyszínen. Az állandó társulatok döntő többsége boldog lenne ilyen adatokkal, a színikritikusok különdíjával kitüntetett Orlai azonban ezt már visszalépésként érté-

keli: „A Covid előtt 70-80 előadásunk volt egy-egy hónapban. A novemberi adatok még elfogadhatók, de a december sajnos semmi jót sem ígér, a jelek szerint nem is lesz vidéki előadásunk.”

A magántheátrák manapság gyakorlatilag állami támogatás nélkül működnek, miközben a látványsportokba továbbra is áradnak a taopénzek. Ahogy más teátrumok, Orlaié is súlyos helyzetbe kerültek a rezsiárak emelkedésével. A világítás, szellőzés, hangosítás költségei az égből szöktek, a vidéki előadások benzinköltségét a teljes közületi áron kellene kigazdálkodni, miközben az embereknek egyre kevesebb pénzük lesz színházjegyre. Eltűntek a szponzorok, idén nem szerveznek céges előadásokat.

A Covid-járvány előtti utolsó hónapban, 2020 januárjában a Belvárosi Színházban 34 előadást játszottak, Orlai Tibor jövő januárra 15-nél többet nem mer tervezni. Ennyit is csak azért, mert erősen bizik abban, hogy bármilyen nehéz is a helyzet, sokan karácsonyra megint kultúrát, színházjegyet fognak ajándékozni szeretteiknek. A borús kilátások ellenére is készülnek új darabok,

a mostani idényben három premier lesz a Belvárosi Színházban, és bár anyagilag ez mindig kockázatosabb, készülnek stúdiószínházi bemutatóval is. A színházban is úgy van ez, ahogyan a Queen együttes énekelte: „The show must go on.” A show-nak folytatódnia kell.

Orlai Tibor számára a hetedik kerület az otthon. Itt született, és harmincéves koráig a Rumbach utcai zsinagógával szemben lévő épületben lakott. Azt mondja: az erzsébetvárosiaknak van mire büszkének lenniük. Jelentős színházak vannak itt, és a bulinegyed minőségi része, például a Gózdudvar környéke is a vendéglátás nemzetközi krémjéhez tartozik.

„Meg kellene találnunk az előnyét annak, hogy ennyien jönnek éppen hozzánk –

mondja. – Nekünk az a feladatunk, hogy ezt Erzsébetváros hasznára fordítsuk, a szórakozóhelyek működését olyan kulturált mederbe tereljük, hogy az ne tehesse tönkre az itt lakók életét. Vannak még kiaknázatlan lehetőségek, fel lehetne élesíteni a kabaréműfajtát is, igaz, egy új kezdet logisztikai hátterét is meg kellene teremteni, például parkolóhelyek létesítésével.”

Mint mondja, a világ sok szórakozóegyedében járt, és számos példát látott a kölcsönösen előnyös együttélésre, arra, hogy a lakók is megtalálták saját hasznukat a vendéglátóhelyek működéséből. Az érdekelteknek ezen kellene együtt dolgozniuk, és ebben a munkában ő maga is szívesen részt vesz.

Barát József

Harminc évre dobozba zárt filmek

Az idei 20. Spinoza Fesztiválon volt az ősbemutatója Dénes Gábor: *Történetek a zsidó munkaszolgálatról* című dokumentumfilm-sorozatának, amelynek első három részét vetítették le. A premier harminc évet késelt, ugyanis a Balázs Béla-díjas rendező a kilencvenes évek elején készített életút-interjúkat egykori munkaszolgálatosokkal. A filmek dobozba kerültek, mert sem a megvágásukra, sem a bemutatásukra nem volt pénz. Támogatókat azóta sem találtak. Amikor nemrég Horthy Miklós szobrát felavatták a Parlamentben, a rendező úgy döntött, nem vár tovább, saját költségén fejezi be a filmeket. Az eddig részek a YouTube-on a Dega moziban ingyen megtekinthetők. A rendező folytatja régi felvételeinek feldolgozását.

Dénes Gábor filmrendező személyesen is érintett a holokausztban: az ő édesapja is munkaszolgálatos volt Borban. Bár túlélte a poklot, hosszú ideig nem beszélt a róla. A fiának sem.

– Megértem apámat, hisz a megaláztatásokról senki sem beszél szívesen – mondja a rendező. – Én a rendszerváltás után döntöttem el, hogy sorozatot csináljak a munkaszolgálatosokról. A kilencvenes évek elején újra felerősödött idehaza a szélsőjobb, a kisgazdapárt főtitkára a bori munkaszolgálatosokat bori krumplipucolóknak nevezte. A magyar holokauszt valódi történetéről sem akkor, sem az azt megelőző Kádár-rendszerben nem lehetett nyíltan beszélni.

Dénes Gábor és kollégája, Liling Tamás 1993-ban kutattak fel egykori munkaszolgálatosokat, és interjúkat forgattak az akkor már idős emberekkel. Munkájukat a Krónika Filmalapítvány támogatta, ám arra már nem maradt forrás, hogy a felvett nyolcvanórnyi nyersanyagból elkészülhessenek a filmek. Sok év telt el pályázatirásokkal, de a munkaszolgálatosokról szóló sorozatra senki sem akart áldozni. Pedig páratlan kordokumentumok, ráadásul kegyeleti okokból is fontos lenne befejezni a filmeket, ugyanis az 1993-ban megszólaló szereplők közül már senki sem él.

Dénes Gábor emlékeztet, a Horthy-rendszerben megvalósított munkaszolgálat sehol máshol nem létezett.

– A zsidókat máshol is elvitték kényszermunkára, Németországban például autótutakat építették. Magyarországon a zsidókat mint politikailag megbízhatatlan személyeket nem lehetett katonai szolgálatra behívni, ugyanakkor őket is kivezényelték a frontra, ágyútoléteknek használták ezeket az embereket. Ukrajnában a munkaszolgálatosokat terelték előre az aknamezőkre. A létszámukkal nem kellett elszámolni.

A háború előrehaladtával a munkaszolgálatosokkal való bánásmód egyre kegyetlenebbé vált. Az egyik szereplő felidézte, hogy Don-kanyarnál a tüzerek védőszenájének, Szent Borbálának napját ünnepelték a magyar tüzerek. Elővezették a zsidó munkaszolgálatosokat, és szórakozásból halálra verték őket. Egy német parancsnok állította le a vérengzést. A filmekben olyanok is megszólalnak, akik a vak véletlennek köszönhették, hogy túléltek a saját kivégzésüket. A sorozat első részében Vándor Zoltán elmondta, Balf közelében tankcsapdát ásattak a munkaszolgálatosokkal, majd az árokba hajtották őket. 10-12 német katona lőtt rájuk, a háttérben pedig magyar lakosok tucatjai nézték végig a kivégzéseket. Vándor Zoltán is az árokban feküdt, de a golyók a karját találták el.

A film második részének szereplője, Földes Miklós, a Don-kanyart élte túl, a har-

madik részben pedig Kun Miklós idézte fel emlékeit. Ő a német megszállást fiatal orvosként, hamis papírokkal vészeltte át, orvosként segített barátainak, köztük Radnóti Miklósnak is. Emellett megszervezte, hogy az Orsó utcai gyermekotthonban 105 zsidó gyereket és felnőttet elbújtassanak. Kun Miklós a háború után pszichiáter lett, és az Országos Ideg- és Elmegyógyintézet osztályvezető főorvosának nevezték ki.

Ezek a filmek megrázó kordokumentumok arról, hová vezetett a Horthy-korszak gyűlöletpolitikája. Amikor a rendező nemrég újra elővette a harminc éve porosodó kazettáit, és belenézett a régi interjúkba, döbbenet látta: ezek a történetek ma aktuálisabbak, mint valaha.

– Lassan kihalt az a nemzedék, amelyik még elmondhatná a magyar holokauszt hiteles történetét. Pedig csakis a túlélők vallomásai leplezhetik le azt a történelemhamisítást, ami jelenleg az országban folyik. Amikor a legutóbbi választáson egy szélsőjobboldali párt bejutott a parlamentbe, és ott felavatta Horthy Miklós szobrát, úgy éreztem, muszáj a nyilvánosság elé tárni a dobozba zárt filmeket. A mai digitális technika ezt már lehetővé teszi.

Dénes Gábor azt tervezi, minden hónapban elkészít egy-egy újabb részt a sorozatból, és bemutatja ott, ahol erre lehetőséget kap. Például a Spinozában. A rendező a filmeket az interneten ingyen is közzéteszi, mert úgy gondolja, a múlttal való szembenézés pénzben nem mérhető közös felelősségünk.

Sándor Zsuzsa

PEST FŐUTCÁJA

A Nagykörút születése

Miként fejlődött Budapest gerince, a Nagykörút? Arra épülve hogyan indult fejlődésnek Erzsébetváros? Minderről érdekes módon nem szolt eddig vázlatos monográfia sem. A pótlás a várostörténész-újságíró **N. Kósa Juditnak**, az erzsébetvárosi Értéktár bizottság tagjának érdeme. A napokban jelenik meg könyve „Nagykörút - Történelmi séta Pest főutcáján” címmel. A fellelt tényekből, régi történetekből a szerző a Csányi5-ben tartott előadásában adott ízelítőt.

Magyarország vitathatatlanul legsikeresebb korszaka, a dualizmus néha terra incognitának tűnik. Előadásában feltűnő volt, hogy a kor mágnásai, mai szóval „oligarchái”, milyen szerepet vállaltak a modern Budapest építésében. Mégis kevésbé ismerjük őket.

- Valóban feltűnő, hogy akik részt vettek a Nagykörút építésében, mindamellett, hogy méregdrága telkek tulajdonjogát szerezték meg, a saját pénzüket kockáztatták. De ez már a Lánchíd építésekor így volt. Igazi polgári hozzáállásról van szó. Olyan emberek tűntek fel váratlanul, akiknek tényleg nem volt másuk, csak a körút későbbi nyomvonalán egy veteményeskertjük. Ez váratlanul extra vagyonelemmé lett. Erre fölvettek a hitelt, ahogy illik, és felhúzták a ma látható, képeslapokról ismert házakat, palotákat.

A Nagykörút-képet mint látványt - kulturális hagyományként - a főváros is védi. Tilos átépíteni, megváltoztatni. Hány évig tartott az intenzív építés kora?

- A Nagykörút lényegében 1872 és 1906 között épült. Az Andrássy-féle fejlesztési terv három fundamentuma a két körút, a Sugár (Andrássy) út és két új Duna-híd volt. Valljuk

be, nem volt könnyű azokba a pocsolás mezőkbe a mai Nagykörutat beleláttni. Eltelt másfél évtized, míg a dolog kezdett beindulni. A főváros építéséről szóló törvényt 1871-ben hozták meg, de a körúton az igazi építési boom csak a nyolcvanas évek közepén kezdődött. Akkor kezdtek mozgolódní az olyan házépítő iparosok is, mint Tafler Kálmán és Ehrenfeld Ignác, akik tucatjával építették Bécsben és Budapesten a bérpalotákat. Nem voltak híres emberek, pletykák hősei, mint Széchenyi és a Lánchíd építői. Nem voltak érdekes szokásaik. Ültek a telkeiken, és csöndben gazdagodtak.

A körút helyén állítólag holtág volt. A város a Jókai utca magasságáig volt város. Azon túl tanyák, kertek, csűrök és gyümölcsösök voltak.

- Gyár utcának hívták a Jókai utcát. Ott volt az indóház, a későbbi Nyugati. Azért építették oda, mert annyira kiesett, hogy nem zavart senkit. Ami a holtágat illeti, földtörténeti értelemben az volt. Folyt ott valaha Duna is. De akkor már több száz éve nem volt benne víz. Reitter Ferenc mégis arról álmodott, hogy vissza kellene duzzasztani a holtágat.

Mondják, hogy Budapestet az alföldi gabona és a malomipar tette nagyváros.

- A malomipar a körút építése idején emelkedett soha nem látott magasságba. Ekkor épül a közraktárhálózat a Boráros tér mellett. Gőzmalmok települnek a mai Szent István körútra. A Haggenmacher-féle gőzmalom épp a körútra nézett, a Vigszínházzal csaknem szemben. Az utolsó újlipótvárosi malmot a 20. század harmincas éveiben bontották le.

Építészeti értelemben szép város az új Budapest?

- A közönségnek nem tetszett. Olyan kor volt ez, mint a pattanásos kamaszkor. Erős volt a kortársi kritika, hogy az építők egymásra licitálnak, díszesebbet akarnak, a törtető parvenü stílusa ez. A klasszicista Pestet a mohó nagyváros elnyeli. Pest kisvárosként nagyon szép volt. Ugyanakkor a procc mégis „pesties”. Egy idő múlva ez számított értéknek. A Nagykörút a századfordulóra épül ki. Ha letennének bennünket oda, azt mondanánk, a filing ismerős.

A belső-erzsébetvárosi részek hasonlítotak a maiakhoz?

- A város többször változott. Előbb a kávéházi kultúra tűnt el, majd az azt követő presszó. A régi Erzsébetváros polgáribb hely volt. Ide nem jártak, itt éltek az emberek. Beugrottak a kávéházba, elolvasták a lapokat. A mai Nagykörút más. Már csak főközlekedési út. A vendéglátó és szórakoztató kultúra a várostól független. A bulinegyed belerágtta magát a város élő szövetébe, hogy kiszívja a pénzt.

- Trianon után, a Horthy-korszakban az írók inkább magyarságukat hangsúlyozták. A vészorkorszak traumája is hallgatást eredményezett, de sokakat az európai zsidó identitás újragondolására készítetett. A kommunista diktatúra lefojtva tartotta a kérdést, hogy elnyomott minden szabad identitásválasztást, erre csak 1989-90 után adódott lehetőség. A nyugati világban is a '80-as évektől kezdtek hangsúlyosan foglalkozni az irodalomban a kettős identitás kérdéseivel. Ahogy létezik amerikai, francia vagy éppen orosz zsidó irodalom, mely magától értetődő része az amerikai, francia és orosz irodalomnak, ez igaz a magyar zsidó irodalomra is. E munkákat a nemzeti irodalmak kánonján túl azonban egymással is egybevetethetjük, elemezhetjük a diaszpóraszidó élményanyag közös motívumai mentén. Szabadság és függetlenség kell hozzá, hogy a két malomban őrlő, nacionalista és liberális kánon között, komplexebb szemlélettel lépjen fel valaki.

Erzsébetváros ma már kopottas, lepattant. Mégis jellemzi valami „rozsdás patina”.

- A VII. kerület úgy élt le negyven évet, hogy a házak zöme egy kivándorolt vagy eltűnt tulajdonos öröksége volt. Az IKV kezelte, te bérlő voltál benne. Szemléletes példája annak, hogy az állam milyen rossz gazda.

Valóban létezik a „hely szelleme”? Van „erzsébetvárosiasság”?

- Hiszek a kultúra folyamatosságában. Ha a részletekbe belemegyünk, látjuk, milyen élesen különbözik Erzsébetváros két fele. Csikágóban valóban érezni lehet a hely szellemét. Mindig is belvárosi kisegiszterenciák városa volt. Ma is az.

Vigyázzon, a Csikágó nevet manapság kerülilik. Cikinek tartják.

- Szerintem csacsiság. Épp az benne a jó, hogy van egy városrész, amely ennyire azonos önmagával. Könnyű tetten érni az évtizedeken átívelő társadalmi rétegződést. Kisműhely, kisbólt, kisember, kis kifőzde. Belső-Erzsébetváros más. Most láttam a járvány idején, mennyire kihalt. Egyrészt vannak szomorú történelmi előzmények, másrészt a lezárás idején, amikor eltűntek a sörturisták, ott maradt a csomó kiadatlan lakás. Az utca kongott az ürességtől. Én drukolok a kultúrnegyed koncepciónak. Értelmes vízió. De ha élettelen akarjuk megtölteni, az nagy kihívás lesz.

Mit tehet a régi városért az Értéktár bizottság?

- Ami tehet, és reményeim szerint tenni fog, hogy amit megtudunk a múlttól, nem csak rögzíti, átadja a jelennek is. **Buják Attila**

1900. Fotó: Fortepan/Klősz György

Könyv a zsidó irodalomról

Tizenhárom évvel ezelőtt a Bálint Házban Szántó T. Gábor ötlete alapján szemináriumsorozat indult arról, vajon létezik-e zsidó irodalom, s ha igen, hogyan körvonalazható, és kik azok az írók, akik származástól és vallástól függetlenül ide sorolhatók. A szemináriumi elemzések nyomán született esszéket és tanulmányokat most néhány korábbi írással együtt kötetbe rendezve a Scolar Kiadó jelentette meg. A *Törvényen kívüli örök* című kötetéről kötetéről a szerzővel beszélgettem.

Miért szeretted volna megírni ezt a könyvet, és kiknek szól?

- Régi hiányérzetem, hogy miközben ennek a témának van jelentős amerikai, német, francia tudományos és esszéirodalma, magyarul ilyesmivel nem találkoztam. A kortárs

Fotó: Dóbo László

irodalmi életben is inkább a háritás, a hallgatás a jellemző, mintha a zsidó szóban csak a kirekesztés, a pusztulás jelenne meg, és nem egy létező kultúra. Mindazok számára írtam, akik kíváncsiak a magyar irodalom és a világirodalom zsidósággal összefüggésbe hozható műveire. Füst Milán, Kertész Imre vagy éppen Iszaak Babel, J. D. Salinger és Philip Roth mélyebben érthető lesz azok számára, akik elolvassák a könyvem, és egy új szemléletmóddal is megbarátkozhatnak.

Szerinted Magyarországon létezik-e zsidó irodalom?

Hogyan választottad ki azokat az írókat, akiknek a műveit elemezted, miközben írhattál volna száz más alkotóról is?

- Azokat elemzem, akiknek a munkáin hangsúlyosan bemutatható a néha tudatosan reflektált, néha lappangó zsidó élményanyag, a különböző identitásstratégiák. Fontos, hogy az olvasó számára is világos legyen a sokféle attitűd és stílus, amelyek mögött megjelennek a 20. századi történelem nagy csomópontjai, az eltérő helyi adottságok. Sajátos 20. századi világtörténelmi, világirodalmi, pszichológiai kaleidoszkópként is olvasható a könyv.

A te szépirodalmi tevékenységed zsidó irodalomnak minősül-e?

- Annak is. Ahogy része a magyar irodalomnak, és a gyarapodó fordítások révén a világirodalomnak is. Ezek az aspektusok nem zárják ki egymást, ráadásul egy-egy történet univerzális jelentősége sokszor jobban kidomborodik, ha sajátos etnikulturális közegben játszódik. **Bóka B. László**

Aki ellopta a Rottenbiller utcát, avagy hogyan teremtünk városi legendát

Bóka B. László

Naponta jönnek a hírek adathalászkodokról, bankkártyás visszaélésekről, unokázós csalókról, sokat ígérő befektetések hazug hozamairól, de sehol egy elegáns ötlet, egy nagyívű szélhámos virtus, amitől tátva marad az ember szája. Példának okáért, mint Hamrák Jánosé, aki a 20. század elején a Rottenbiller utca egy részének akkor még fakockás útburkolatát eladta. A többször megírt történet ugyanis csupán eddig igaz.

A ma ismert sztori egy részét Szabó László újságíró, később magánnyomozó, vagy ahogy ma emlékeznek rá, a „kékfényes Szabó” színezte, költötte 1966-ban, így lett belőle szerethető városi legenda.

Lássuk történetünk főhősét, Hamrák Jánost. Persze nem minden a Rottenbiller utcában kezdődött, egy szélhámos is tanul, nevelkedik valahol. Hamrák 1877-ben született Valcsán (ma Szlovákia), dolgozott kőművesként, szalámigyári munkásként, lovászsegédként és aszfaltmunkásként is. Először 1888-ban büntették lopás miatt, aztán már nem volt megállás a lejtőn, csak a módszer finomodott.

A KISZÍNEZETT TÖRTÉNET

A Rottenbiller utca burkolatának ellopásáról szóló meghamisított verzióban Hamrák 1909-ben (!) az újságokban vette észre, hogy Székesfehérvár fakockával szeretne burkolni piacterét, így a városba utazott, és Wild Gusztáv álneven elhitette a városvezetéssel, hogy nagyobb mennyiségű útburkolati fakocka van a tulajdonában, aztán 9000 korona értékben el is adta 15 napos szállítási határidővel. A történet annyira szép, hogy nem is igaz!

AHOGYAN VALÓBAN ELLOPTÁK AZ UTCÁT

A valóságban 1902. (és nem 1909.) május 3-án egy csapat magyar és olasz munkás kíséretében szekér jelent meg a Rottenbiller utca 60–62. számú iskola előtt, lezárták az utcát, és szépen elkezdtek felszedni az utca akkor még fából készült úttestburkolatának egy részét. A hírek szerint az egész akciót egy posztos rendőr is végignézte, de ő minek is kérdezett volna bármit, feltehetően a város intézkedése, gondolhatta.

A történetnek egyéb pikantériája is akadt, amely nem kevésbé megmosolyogtató, írhatnám, tipikusan magyar. Az ellopott burkolat ugyanis próbaburkolat volt, amelyet a vállalkozó azzal a feltétellel rakott le, ha

A városházi óralopás

Ha hihetünk a legendának, Hamrák egyszer valahogyan bejutott a városházára, ahol egy nyitva hagyott iroda falán meglátott egy csodálatos 17. századi falórát, amely megtetszett neki. Néhány nappal később egy cimborájával szerelőnek öltözve visszamentek egy létra társaságában, és benyitottak a szobába, ahol éppen tárgyalás zajlott. A szélhámos közölte, hogy jöttek megjavítani az órát, majd leemelték a helyéről, és elvitték. Állítólag a rendőrök később megtalálták az órát Hamráknál, mert annyira szerette, hogy nem adott túl rajta.

Baross tér, szemben a Rottenbiller utca. A felvétel 1895 körül készült. Fotó: Fortepan / Klósz György

beválik, a város kifizeti, ám ha rossz, akkor a vállalkozó fizeti az új burkolás költségét. A próbaidő azonban a lopáskor még nem járt le, így a vállalkozó persze benyújtott egy fizetési kérelmet a városnak, mert azt állította, hogy a burkolat kiváló minőségű volt, és követelte az árát. A városi tanács azonban a mérnöki hivatal jelentése alapján azt állította, hogy az ellopott burkolat pocsek volt, így nemcsak nem akarta az árát kifizetni a vállalkozónak, de kötelezte, hogy az új bazaltburkolat költségét (!) ő fizesse meg.

Visszatérve a lopásra: Hamrák nem csupán a fakockákat lopta el, de lenyúlta saját építészeti vezetőjének a pénzét, majd sógorához ment vidékre, őt szintén kifosztotta. A fakockákat három embernek adta el: Huzella Elek kereskedőnek, Müller Teréz házmesternek és özvegy Placht Józsefnének. És itt jön egy újabb bohózati elem: az özvegy a főváros kövezését intéző bizottság elnökének volt az anyósa. Placht Józsefné fogta magát, és a fakockák egy részét elvitte vejeinek, hadd legyen szegénynek olcsó fája,

Rottenbiller utca, balra a Dembinszky utca. A Magyar Királyi Állatorvosi Tanintézet (ma Állatorvostudományi Egyetem) épületei. A felvétel 1890 után készült. Fotó: Fortepan / Klósz György

A Váci utcai vizele

Egy másik történet szerint főmérnökként jelent meg az elegáns Váci utcában néhány munkás kíséretében, és akkurátusan méregetni kezdtek az üzletek előtt. Az egyik tulajdonos megkérdezte, vajon a járdát csinálják-e. Hamrák kibökte, hogy a város megrendelésére vizele készül, hiszen mégiscsak lehetetlen, hogy a Váci utca közepén nincs egy hely, ahol a hölgyek és urak elvégezhetnék a dolgukat. Szegény boltos megrémült, hogy éppen elegáns üzlete előtt áll majd a klozet, és halkán megjegyezte, neki megérne némi pénzt, ha az a vizele kissé odább kerülhetne. Hamrák egy darabig kérette magát, aztán nem csekély összeg fejében beleegyezett, hogy egy másik üzlet előtt építik meg a vécét. Aztán odébb ment néhány bejárattal, és ez így ment egész nap. Estére már a fél utca kereskedői fizetettek azért, hogy ne az ő boltjuknál álljon az emberi természet könnyítő bódéja.

amivel fűteni tud. Néhány nappal később a csaló eltűnt a fővárosból, de előtte még küldött egy levelet a VII. kerületi rendőrségnek, amelyben öngyilkossággal fenyegetőzött.

HAMRÁKOT EGY CIRKUSZBAN FOGTÁK EL

A mi Hamrákunk a lopott áruért kapott pénzzel Brünnig (ma Brno) vonatozott, ott beállt a Kremser cirkuszba, amelyik egy búr háborúról szóló némajátékhoz keresett lovagolni

tudó embereket. Felléptét öles falragaszokkal hirdették: „Mr. Hungary búr vezér bámulatos lovasmutatványai.” A brünni lapok első fellépése után a legrettenthetlenebb lovasként irtak róla, akit mindenképpen érdemes megnézni. Ez okozta vesztét. Az előadást végignézte egy olasz munkás is, aki egyike volt azoknak, akikkel ellopta a Rottenbiller utcát. Az olasz azonnal felismerte, szerzett egy plakátot, kék ceruzával bekarikázta Mr. Hungary nevét, és nagy betűkkel aláírta: Ez Hamrák! majd a plakátot elküldte a budapesti főkapitányságnak. A budapestiek kérésére a brünni rendőrök le is tartóztatták a szélhámost.

A TÖRTÉNET UTÓIRATA

Hamrák Jánost kétévi fegyházra ítélték a Rottenbiller utcai csíny miatt. Szabadulása után vonatfosztogatóként találkozunk vele, ezért újabb három évet ült. Összesen tíz évet töltött börtönben. Utoljára akkor irtak róla az újságok, amikor 53 éves korában meghalt. „Az egyik pestkörnyéki temetőben pár nappal ezelőtt egy gyári munkást kísérték utolsó útjára gyér számú hozzátartozói. Az új sír előtt nap-nap után több kíváncsi ember áll meg és elolvassák a sírfeliratot: »Itt nyugszik Hamrák János, élt 53 évet.« A kíváncsiak közül igen kevesen tudják, hogy a kis földkupac a legzseniálisabb magyar szélhámos porhüvelyét fűdi, aki valamikor az egész világot megnevettette nem mindennapi trükkjeivel.” (Ellenzék, 1930. augusztus 6.)

ÚJRA SZÍNPADRA ÁLLT AZ ORSZÁG LEGIDŐSEBB AKTÍV SZÍNÉSZNŐJE

Csernus Mariann és a Vizsolyi Biblia

Foto: Hatházi Tamás

A Bethlen Téri Színházban hatalmas ováció és telt ház fogadta Csernus Mariannt. A Kossuth-díjas színésznő november 2-án, pár nappal a 94. születésnapja után állt színpadra önálló estjével: a Károli-biblia alapján készült Vizsolyi Biblia 2.0 című előadással.

„A kisujjamban van a teljes Újszövetség: a Bibliával kelek-fekszem” – olvasható a művésznő közönségnek szóló levelében. A programról így írt: *Az első részben az Előljáró Beszéd, Mózes első könyve, a Birák könyve, Sámuel első könyve, Dávid LI-ik Zsoltára hangzik el. A másodikban Ézsaiás Prófeta könyve, Máté írása szerint való Evangéliom, majd János evangéliuma, végül Szent Jánosnak Jelenése következik. A lezárás változatlanul Pál első levele a korinthosziakhoz.*

Csernus Mariann, aki tavasz óta először készült új bemutatóra, korát meghazudtolóan, gőzerővel próbált a fellépésre, vadonatúj

kosztümöt terveztek légies alakjára, s a fotózási procedúrától sem fáradt el.

A legendás színésznő jelenleg is a Pesti Magyar Színház tagja. Az elmúlt negyven évben mintegy 350 alkalommal adta elő saját szerkesztésű estjét, a mostani évadban háromszor nézhetik meg a tisztelői a Bethlen deszkáin, legközelebb december 11-én.

Csernus Mariann az ország legidősebb aktív színésznője, önálló estjét maga rendezte, asszisztense Navarrai Mészáros Márton volt, a jelmezt Bakos Bogi tervezte. Az előadás létrejöttét Erzsébetváros önkormányzata támogatta. tzs

ERZSÉBETVÁROS IRODALMI ÖSZTÖNDÍJASA: ZÁVADA PÉTER

Megérkezni a hallgatásba

A mondat tanácstalanul, tapogatózva indul a szemerklő sötétben, a lámpafénytől nyirkos járdán, még nem látja a végét, valahol az utcasarkon túl, a kanyar után végződik majd, ott folytatódik, gondolja, a most még csak elkövetkezendő vendéglők és kávézók jövő idejében, a Madách téren áll, balra néz, az Örkény irányába, a színészek már szállingóznak haza az esti előadásról, valaki biciklire száll, valaki cigarettát nyom el a szomszédos virágágyás betonkaspóján, a többiek is szétszóródnak hamar a közeli kocsmák irányába, mondja magában a mondat, és indul ő is, át az egykori, soha meg nem épített sugárút modernbe hajló, art deco boltíve alatt, végig a folyton változó nevű, feledésre ítélt éttermek utcafronti ablakosai mentén, el az autentikus, vékony téstás pizzázó mellett, vállával beleütözik egy autentikus olasz káromkodásba, elnézést kér, és máris a Központnál találja magát, a bejárat előtt filmesek összeverődött csapata, biztosan azok, New Balance cipőjükről ismeri fel őket a mondat, Carhartt dzsekijükről, mellettük kötött sapkás, snowboardos lányok, de a mondat már indul is tovább, körül se néz, úgy vág át az úttesten, balra turisták és helyiek keverednek egymással a Telep előtt, bent valaki a lemeziátszók mögött áll, és bólogat, egy másik pedig mintha reppelne, lusta lüktetés vegyül a tömeg soknyelvű morajlásába, de a mondat nem fúzi be szavait az ütem tífokába, nem kapaszkodik a ritmusba, már halad is tovább, keresztül a Gozsdu-udvaron, el az egykori 400 mellett, ahol azokat a kiadós pljeskavicákat lehetett enni még a szerbek uralma alatt, és már ki is lyukad a Kazinczy utcán, ott találja magát a Mika Tivadar előtt, ahol annyit támasztotta a falat, ahol a pincében valamikor slammerek adtak műsort, valamit a kormányról, vagy a volt szerelmükről magyaráztak, de hogy mit, arra már nem emlékszik a mondat, mert indul, fel a lépcsőn, át az udvaron, el az emlékezetes repedés mellett a betonon, egy foghíjtelekkel odébb befordul a Kőleves kertbe, a murván csikorognak a léptei, leül egy billegő lábú fémasztalhoz, aztán mégis kivárja a végtelennek tűnő sort a pultnál, tonikot rendel vagy gyömbért, régóta nem iszik mást, józanul figyel, de itt most senkit sem ismer, hamar megunja, lelép, balra veszi az irányt, fel a Dob utcán, betér a Fekete Kutyaiba, ahol már mások vitatkoznak, nem a kortárs költők a Laphroaig whisky nevének kiejtéséről, lafroá, lafroj, miközben szól a jazz, Musilról és Pessoa-ról beszélnek, a pultoslány ismerős volt

valahonnan, de ezt sincs ideje végiggondolni, mert a mondat már oda is ért a Kisüzemhez, sose szerette, mégis mindig benéz, képtelenség elférni a pultnál, föltorlódik, beszorul a tömeg, mint a hordalék a szűk folyótorkolatba, valaki meglöki most is, vagy az régebben történt, tenyerével megragadja az arcát, és részegen a képébe üvölti, „Azt hiszed, te vagy a Petri György?”, nem hiszi a mondat, nem hisz semmit, miközben egy másik merev részeg, torzonborz szakállas költőt fedez fel egy távolabbi asztalnál, érzi már, innen is mennie kell, inkább a Rácskert, ott a pultban szövetségesek állnak, színészek, dolgoztak már együtt, és az asztaloknál kisebb csoportokba verődve rendezők, dramaturgok, tanárok és diákjaik szervezkednek, valami fontosról beszélnek, amiről csak ők tudhatnak. A mondat sokszor látta már ezeket a jeleneteket, mindig ugyanúgy végződnek, indul hát tovább, le a Nagy Diófa utcán, a szemközti oldalon két lány mosolyog rá, a mondat még sose látta őket, mégis három utcasarkon át haladnak egymás mellett, mignem az egyiküket megszólítja, a Beat on the Bratbe tartanak táncolni, mondják, a mondat nem szeret, a mondat nem tud táncolni, különben is az egész hely olyan kicsi, mint a nagyszülei nappalija, de olyan kedvesen hívják, beadja a derekát, a lány figyelmezteti, borderline-nal diagnosztizálták, ne szeressen belé, a mondatnak esze ágában sincs belé szeretni, távozik hát, és betér Wesselényin az Üri Muriba, ahol egykor három csapos- és két színészgeneráció tündöklését és bukását nézte végig, de most egyetlen ismerős arcot sem lát, mintha lecserélték volna az egész társaságot, csak külföldiek, mit tudnak ezek a nagy pultnál túlekedésekről, a koncertekről a pincében, a szakmai vitákról az útpadkán vagy a kisteherautó platóján, hol lehetnek már a többiek, van, akinek gyereke született, van, aki leszerződött vidékre, és vannak a kiábrándulók, a pályaelhagyók, de kifordul innen is, már csak egy hely van hátra, még benéz a Dzs-be, motyogja maga elé a mondat, de már csak megszokásból, vagy kötelességtudatból, hogy lerója tiszteletét, elvégre fontos, kihagyhatatlan helyszín, első osztályú vendéglátóipari egység, kiváló italokkal, vállalható kiszolgálással, betér még, hogy hátha, hátha nem marad le valami fontosról mégsem, valami sorsfordítóról, ami épp akkor történik majd, amikor túl fáradt, rosszkedvű, épp bemondja az unalmast, hátha nem egyedül kell hazamennie, egyedül megtalálni a végét, az estének, a napnak, a mondatnak, valahol a sarkon túl, megérkezni a hallgatásba, ami a mondat ellentéte.

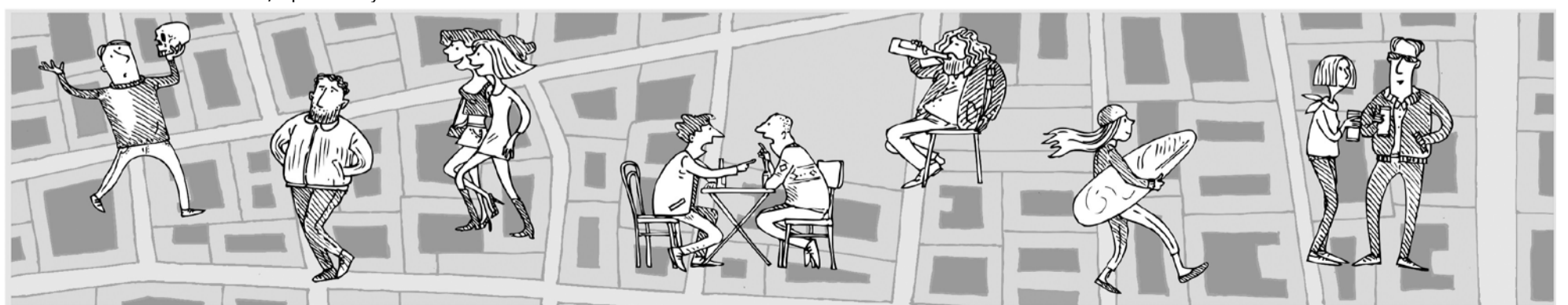
Závada Péter

költő, drámaíró, műfordító.

1982-ben született Budapesten. Hónapokat töltött Kaliforniában, Rómában és Párizsban. Az MA-képzést az ELTE olasz-angol tanár szakán végezte, majd a Károli Gáspár Református Egyetem színháztudomány szakán is diplomázott. Ezt követően az ELTE esztétika szakán szerzett doktori fokozatot. Tizennégytől harminchat éves koráig az Akkezzet Phiai rapzenekar tagja. Jelenleg a Negyed folyóirat szerkesztője és a Délkör írócsoport tagja.

Díjai között szerepel a Horváth Péter-ösztöndíj, a Látó-nívódíj, a Szép Ernő-drámaíródíj és az Erzsébetvárosi irodalmi ösztöndíj. Drámát és verset fordít angolból és olaszból. Verseit és drámáit eddig angol, német, holland, román és görög nyelvre fordították le.

Szűcs Édua rajza

Ön kiket díjazna?

A képviselő-testület arra kéri Erzsébetváros lakóit, a kerületben működő civil szervezeteket, köznevelési intézményeket, a művészeti élet képviselőit, hogy tegyenek javaslatot az alábbi elismerő díjak adományozására:

Erzsébetváros Díszpolgára cím
Pro Urbe Erzsébetváros díj
Erzsébetváros Mestere díj
Erzsébetváros Közbiztonságáért díj
Erzsébetváros Sportjáért díj
Pro Arte Erzsébetváros díj

A javaslatételre vonatkozó részletes felhívások a www.erzsebetvaros.hu oldalon érhetők el a szükséges formanyomtatvánnyal együtt. A javaslatok benyújtására december 1-jéig van lehetőség.

Kirándulás a szentendrei skanzenbe nyugdíjasoknak

Az önkormányzat dísnótoros ebéddel egybekötött ingyenes kirándulást szervez 65 évesnél idősebb kerületi nyugdíjasoknak december 8-án a szentendrei skanzenbe. Lesz kolbásztöltés, pálinkakóstolás, és szentendrei séta is. A program ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezni a kabinet@erzsebetvaros.hu címen, illetve hétfőtől csütörtökig 8 és 16 óra között az 1-462-3205-ös telefonszámon lehet. Jelentkezési határidő: december 6. 16 óra.

Lakossági igények alapján változik a forgalomcsillapítás rendje

A fővárosban elsőként a VII. kerület vezette be a belső városrész forgalomcsillapítását. A forgalmi irányok megváltoztatásával csökkent az átmenő forgalom, ám az itt lakók és a kerületben dolgozók esetenként csak kerülőkkel tudták megközelíteni úti céljukat.

Az önkormányzat kompromisszumos javaslatot dolgozott ki az érintett felekkel és a fővárosi önkormányzat szakembereivel.

Új áthajtási pontokat alakítunk ki:

- a Dob utcában a Holló utca és a Kazinczy utca között,
- a Wesselényi utcában a Klauzál utca és a Nyár utca között,
- a Dohány utcában a Nagy Diófa utca és a Nyár utca között,
- a Király utcában a Rumbach Sebestyén utca és a Károly körút közötti szakaszon.

Az áthajtási pontokon a kerület lakói, az itt működő vállalkozásokat kiszolgáló gépkocsik és az egészségügyi szolgáltatók hajthatnak be, így számukra visszaáll az eredeti

forgalomirány a fent említett helyeken, a többieknek a jövőben továbbra is a behajtani tilos táblát kell figyelembe venniük.

A behajtási engedélyeket az önkormányzat az éves parkolási engedélyekkel adja ki. Az áthajtási pontokra rendszámfelismerő kamerák kerülnek, Erzsébetváros Rendészeti Igazgatóságának munkatársai bírságot fogják a szabálytalanul áthaladókat.

Megfordulnak forgalmi irányok is:

- a Kis Diófa utcában a Dob utca és a Király utca között,
- a Klauzál téren zsákutca lesz a Klauzál utca és a Nyár utca közötti rövid szakaszon,

- ismét egyirányú lesz a Wesselényi utca a Klauzál utca és a Nyár utca között, valamint
- a Dohány utca a Nagy Diófa utca és Nyár utca között.

A legtöbb panasz a Klauzál utca menekülőútként való használatára érkezett, ennek megoldásaként megfordul az utca forgalmi rendje a Dohány utca és Wesselényi utca között.

Az új rendszer 2023. január 2-től érvényes. További információ és térkép az erzsebetparkolas.hu honlapon található:

Decembertől kiválthatók az új parkolási engedélyek

Erzsébetvárosban elsőként vezetjük be a parkolási engedélyek online kiváltását, a kerület lakói ezzel a módszerrel sorban állás nélkül, otthonról, kényelmesen válthatják ki az engedélyeket. Jó hír, hogy a belső-erzsébetvárosiak az engedéllyel jogosultak lesznek belépni a januártól működő áthajtási pontokon. A 2200 forintos adminisztrációs díj megfizetése ellenében minden lakos igényelhet parkolási engedélyt.

Online igénylés: www.erzsebetparkolas.hu • E-mailben: info@erzsebetparkolas.hu

Dal a Földről

A Metrum Ensemble ünnepi hangversenyt ad Erzsébetvárosban november 24-én 19 órakor a Rumbach zsinagógában. Műsoron Gustav Mahler műve szerepel: a *Dal a Földről* gigantikus szimfonikus dalciklus két énekes szólistára és zenekarra. Az Erzsébetvároshoz sok szálon kötődő együttes a tizedik születésnapjára készül ezzel a produkcióval. A földi élet alapvető kérdéseiről, vívódásairól, örömeiről, bánatairól és dicsőségéről szól a mű, egzotikus kínai versek német átköltéseit megszólaltatva. A koncert létrejöttét Erzsébetváros önkormányzata támogatja.

Szomorú képeslapok Ukrajnából

November 17-én nyílik meg a Klauzál téren a Postcards from Ukraine című szabadterei fotókiállítás. A kiállítás harminc olyan ukrán, elsősorban kulturális létesítményt mutat be, amely a február óta tartó háborúban jelentősen megrongálódott vagy megsemmisült. A projektet Erzsébetváros önkormányzata támogatja.

A megnyitói időpontja:

2022. november 17. 15.30.

Helyszíne: Klauzál tér (Dob utcai oldal).

A kiállítás december 20-ig tekinthető meg.

APRÓHIRDETÉSEK

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal: 06-20-980-3957!

Nelly pedikűrös, gyógypedikűrös 30 éves gyakorlattal házhoz megy. Körömbenövés, tyukszem- és bőrkeményedés eltávolítása minden korosztálynak, férfiak számára is. Tel.: 06-20-938-9031.

Szakápolás, gyógytorna, rehabilitáció, gondozás, akár 24 órában, mindez otthonában, 06-30-247-1095.

Asztalosmester mindenféle asztalosmunkát vállal: ajtó-, ablak-, bútorgyártás, -javítás. Ingyenes felmérés. Tel.: 06-20-957-9533.

Értelmiségi házaspár ingatlan öröklése fejében életjáradékot fizetne. Hívjon bizalommal: 06-70-252-4897!

Életjáradéki szerződést kötne budapesti család a gyerekeinek. Morvay, 06-20-426-0015.

Elavult, gazdaságtalan gázfogaszatók cseréje, modern, gazdaságos gázkészülékekre. Akár 40% energia-megtakarítás. Tel.: 06-70-227-3040.

NERCBUNDA kitűnő állapotban, amerikai, barna, félhosszú, kedvező áron, igényesnek ELADÓ. Méret: M. Tel.: 06-30-240-2744. E-mail: agnes.8020@gmail.com

Emelkedett a gáz, áram?! Nyugdíjához kiegészítést biztosítok! Fiatalember ügyvéd előtt kötne életjáradék örökösödés szerződést, 1/2 részre is. Budai Zsolt: 06-30-748-5522.

Kis- és nagytakarítást vállalunk precíz munkavégzéssel, www.ragyogoan.hu. Baier Renáta: 06-30-090-5448.

Közös képviselet, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06-70-383-5004.

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékos kap, 06-20-9-600-600!

Társasházak takarítását és kisebb kerti munkákat vállalunk! Dr. Bíró Anna, 06-70-505-9394.

Kézpénzért veszek bútorokat, disztárgyakat, órákat, festményeket, írógépet, varrógépet, bundát, könyveket, lemezeket, biszukat, ezüstöt, aranyat, hagyatékokat díjtalan kiszállással! Molnár Éva: 06-20-294-9205.

Pénzt adok! Életjáradékot kötnék ottlakás nélkül, leinformálható vagyok. Visszahívom! Köszönöm! H.B. Tel.: 06-20-528-2532.

Tisztelt Erzsébetvárosiak! 1986 és 1991 között a Hunky-Punkyban dolgoztam, ebből az időszakból keresek fényképeket. Segítségüket nagyon köszönöm! Üdvözlettel, Péter, hunitou@gmail.com

tulip GARDEN Cafe

NYITVATARTÁS

hétfő-péntek

8:00 - 18:00

VII. kerület, Huszár utca 3.

Várunk szeretettel!

TulipGarden Cafe Budapest

ERÖMŰVHÁZ

ERZSÉBETVÁROS

Az ERÖMŰVHÁZ műsorkínálata 2022. november 15. és december 8. között. A programok változhatnak. Az ajánlónkban szereplő eseményekkel kapcsolatban mindig tekintsek meg az aktuális információkat a kulturális intézmény honlapján: www.eromuvhaz.hu

K11 Művészeti és Kulturális Központ

Budapest VII. ker., Király utca 11. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegy1.hu oldalakon, valamint a helyszínen hétköznapokon 10 és 16 óra között, és rendezvények kezdete előtt. További információ: www.facebook.com/kiralyutca11 és www.k11.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu.

11.16. | 20:00
SALLAI LÁSZLÓ

Sallai Laci tagja a Felső Tízezer, a Galaxisok és a Platon Karataev együtteseknek, rendkívül termékeny dalszerző, „egy szál gitáros” műsorában elmúlt tíz évének dalaiból válogat. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft.

11.17. | 18:00

#OLVASNISZABAD Szendrői Csaba (Elefánt). Vendég: Kósa Eszter (fizikus, író). Szendrői Csaba (az Elefánt együttes frontembere) olvasni hívja követőit. Programján 90 percig mindenki „csak” olvas. Ezt követi egy nagyjából 30 perces beszélgetés. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft.

11.18-19.

ORSZÁGOS RAJZFILMÜNNEP 2022

PÉNTEK

17:00 | RFÜ 2022: Erdei sportverseny, Két bors ökröcske
19:00 | Az Elveszett Fagyigombóc. Lovrity Anna Katalin kiállítás megnyitóját
20:30 | RFÜ 2022: Válogatás a kortárs magyar stúdiók munkáiból

SZOMBAT

10:00 | Régi idők mesediafilmjei. Ajánlott korosztály: 3-10 év.
15:00 | RFÜ 2022: Borka és a varázsruha
16:00 | Mozgás és képzelet workshop Lovrity Anna Katalinnal és Rubi Annával
17:00 | RFÜ 2022: Az MTVA válogatása Bálint Ágnes rajzfilmjeiből || Futrinka utca, Mazsola és Tádé, Frakk, a macskák réme, Vízipók
18:30 | Cartoonportré workshop Sylve Júliával
20:00 | RFÜ 2022: Magyar animációs fesztiválok válogatásai
A workshopokra jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft. A Rajzfilmünnep vetítésein a részvétel ingyenes.

11.23. | 19:00

A ROMAN QUARTET HANGVERSENYE

Műsoron: Igor Javimovic: Carmen's curiosities | Alessio Vellotti: 1938 | Alessio Elia: Etude for string quartet. Előadják: Roman Mikola, Radics Adám (hegedű, Hargitai Bence (brácsa), Chung Hosung (cselló). Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft.

11.24. | 19:00

FELÜL A GÁLYA | PETÓFI 200 EST - PREMIER

Petruska András, Maszkura, Kathy Zsolt
Petőfi forradalmi költészetének csiráztatása a mai földben, verselő dalokkal, daloló versekkel a költő születésének 200. évfordulója alkalmából - gitár- és harmonikakísérettel. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft.

11.26. | 18:00

ADVENTI SZAPPANKÉSZÍTŐ WORKSHOP
a Vászonzsákoslány vezetésével

Érdekel a környezettudatos életmód? Szeretnél kevesebb hulladékot termelni, és magadnak készíteni a kozmetikumaidat? Személyre szóló ajándékot készítenél karácsonyra egy szeretteidnek? Akkor jó helyen kopogtatsz! Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft.

11.30. | 20:00
TAKÁTS ESZTER DUÓ

A duó tagjai: Takáts Eszter (gitár, ének), Molnár Zoltán (ütőhangszerek). A lélek ritmusai és dallamai. Minden előadás egyszeri és megismételhetetlen. Jegyek elővételben: 1500 Ft, a helyszínen: 2500 Ft.

12.06. | 19:00

KVÍZEST - MINDEN, AMI GASZTRONÓMIA

Hatvan kérdés az ételek és italok világából. Játsszunk együtt az izek estéjén! Jegyek elővételben és a helyszínen: 1000 Ft.

12.08. | 19:00

LEGENDÁS MAGYAR DALOK - Hegyi György műsora. Vendég: Barkóczi Noémi
Hegyi György dalszerző, zenész, az Emil.Rule! zenekar alapító tagja, a Kőbányai Zenei Stúdió rocktörténetára a Legendás Dalok sorozat házigazdája. Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft.

ÁLLANDÓ PROGRAMOK A K11-BEN:
ZUMBA LINE DANCE

Könnyed zenés torna nem csak fiataloknak! A foglalkozások időpontja: 11.15. | 16:00, 11.29. | 16:00. Jegyár: 500 Ft/alkalom. A torna mozgássérült-igazolvánnyal ingyenes.

SENIOR 50+ JÓGA

A senior klub kiváló lehetőség arra, hogy egy jó közösség részese legyél. Szeretettel várjuk azokat, akik egy bizonyos kor felett is aktív életet élnek. Vezető: Kotroczó Ferencné, seniorjoga-oktató. A foglalkozások időpontja: 11.16. | 10:00, 11.23. | 10:00, 11.30. | 10:00, 12.01. | 10:00. Jegyár: 600 Ft/alkalom. Négyalkalmas bérlet: 2000 Ft. A torna mozgássérült-igazolvánnyal ingyenes.

K11 Labor

11.18. | 19:00

AZ ELVESZETT FAGYIGOMBÓC

Lovrity Anna Katalin kiállítása

Lovrity Anna Katalin animációs filmrendező, illusztrátor kiállítása november 18. és december 5. között látogatható. A kiállítás megnyitóra a belépés díjtalan.

11.19. | 16:00-17:00

MOZGÁS ÉS KÉPZELET WORKSHOP

Lovrity Anna Katalinnal és Rubi Annával
A mozgásos workshopon a 4-10 éves korosztály játékos formában ismerkedhet meg az animáció műfajának sajátosságaival. Jegyek elővételben: 1000 Ft, a helyszínen: 1500 Ft.

11.25. | 18:00

NŐK ELLENI ERŐSZAK ÁBRÁZOLÁSA

A MOZGÓKÉPIALKOTÁSOKBAN / Filmvetítés és beszélgetés

Meghívott szakértőkkel beszélgetünk a nők elleni erőszak vizuális ábrázolási módjairól és azok befogadóra gyakorolt hatásáról. Jegyár: 500 Ft.

12.07. | 19:00

TRIXIE THE PIXIE: Flow House kiállítás megnyitóját. Telegi Kitti animációs filmkészítő kiállítása egy fiatal lány, Trixie életébe ad bepillantást. Karaktere 2021-ben jelent meg az Instagramon diplomaprojektként, mely idén a MOME rektori különdíjában részesült. A kiállítás megnyitóra a belépés ingyenes.

Új Tóra-tekerics a Kazinczy utcában

A hazai ortodox zsidó felekezet idén ünnepli fennállásának 150. évfordulóját. Ennek az alkalomnak a tiszteletére új Tóra-tekericset avattak a Kazinczy utcai ortodox zsinagógában.

A Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség röviddel az 5783-as zsidó újév beköszönté előtt nagy örömmel tartott: Tórát avattak a Kazinczy utcai ortodox zsinagógában.

A Tóra-írás micvájának, vagyis parancsolatának legmagasabb szintű teljesítése, ha valaki egy egész tekericset megír, ám ezt csupán a legkivételesebbek tudják teljesíteni, pontosabban a szóferek, vagyis azok emberek, akik Tóra-tekericset, mezüzik és más szent szövegek írását tanulták sok-sok esztendőn keresztül. Ugyanakkor a Tóra-írás micvájának eleget lehet tenni úgy is, amikor a tekerics befejezésekor, az utolsó betűk kitöltésénél a szófer mellett vagyunk, s arra kérjük őt, hogy legyen küldöttünk ennek a parancsolatnak a teljesítésében.

Egy Tóra-tekerics megírása akár egy egész évet is igénybe vehet, hiszen a szófernek Mózes öt könyvének mind a 304 805

héber betűjét kézzel, egy lúdtollal kell a pergamenre írnia. A Tóra-tekerics betűinek pedig nemcsak szépen kalligrafálnak kell lenniük, de azokban a legkisebb hiba sem lehet, ugyanis ha csak egy betű sem felel meg a tökéletesség kívánalmának, akkor a Tóra-tekerics nem köser, azaz nem lehet felolvasásra használni.

A Tóra-avatás mindig felemelő alkalom, ez az ünnepség azonban a hazai ortodox történelemben még két okból is magasztos volt. Egyrészt a tragikus emlékü vészorkoszak óta csak ritkán látott esemény volt egy Tóra-avatás, pláne egy teljesen új tekerics ünnepsége a Kazinczy utcai nagyzsinagógában, másfelől pedig az új Tóra-tekerics nem mások adományozzák, mint a fővárosi ortodox hitközség 1879-ben megválasztott első rabbijának, Ráv Chájim szófernek (1821-1886), a Máchne Chájim könyv halhatatlan szerzőjének leszármazottai, az ő

fiának, Ráv Jákov Sálom szófer (1855-1921) rabbiulnőknek az unokái.

A fővárosi ortodoxia örömmel ünnepelte a Hanna Garden Glatt köser étterem emeleti különtermében **Weisberger Pinchász** rabbi felvarrta a tekericset a két tartó rúdja, melyet héberül „éc chájim”-nak vagyis az „élet fájának” neveznek. A felvarrás után a rabbi, aki szófer is, mintegy ötven megtisztelt férfi mellett befejezte az utolsó betűket, majd a száradás után az ünneplő közösség a Tórát baldachin alatt - a Dob utca, Klauzál tér, Nagy Diófa és Wesselényi utcák érinté-

sével - az 1913-ban felavatott Kazinczy utcai nagyzsinagógába kísérte. A zsinagógában **Padwa Pinchász Lébus** rabbi helyezte el az új tekericset a frigszekrényben.

Erzsébetváros önkormányzatát a jeles vallási eseményen **Szűcs Balázs** alpolgármester, református lelkipásztor képviselte. Az önkormányzati vezető beszédében elmondta: „Testvéreként jöttem közetek barátaim, hiszen Erzsébetváros elképzelhetetlen az ortodox zsidók nélkül, akik itt voltak, itt vannak, és itt is lesznek, amíg világ a világ. Csodálatos érzés, egyben történelmi jelentőségű pillanat köszönteni az új Tóra érkezését, és megtiszteltetés számomra, hogy veletek ünnepelhetek. Furcsa, bizonytalan időköt élünk, az emberek aggódnak a jövőjükért, ilyentájt különösen szükségünk van az olyan lélekmelengető, felemelő alkalmakra, mint a Tóra - énekekkel és táncokkal kísért - érkezése a közösségbe. Hiszen minden a Tórából fakad az európai kultúrkörben, erkölcsi iránytű, de hidat is képez múltunk és jövőnk között. Az Örökkévaló adjon reményteljes jövőt mindnyájunknak!” maoih.hu

Szusi szerint

A Mazel Tov

Már figyelem egy idő óta. Akár délután, akár este érzem, áll a sor előtte. A sor eleje már a kapualjban csacsog, de párok, csapatok támasztják a falat az utcán is. Néha kifárad a néphez egy manőken, mosolyogva fut egy kört a lüzerek között, mindenkit megnyugtat, hogy maximum fél órát kell várakozni, és érdemes lett volna asztalt foglalni, kicsipeget néhányat a sorból, ok a kiválasztottak, de lehet, hogy megfelelő létszámban érkeztek, viszi őket befelé, oda, ahova az igazán szerencsések juthatnak asztalhoz: be, a Mazel Tov étterembe. A többiek várnak.

Többször beálltam a sorba, hátha sikerül bejutni. Nem sikerült. Egy-másfél óra ácsorgás után elvonszoltam magam a legközelebbi kebabosig, a boldog turistákat pedig ott hagytam, sorban állni.

Várni. Tudtam, hogy egy nyitott szemléltető kulturális és kulináris helyszínre akarok bejutni, ahol a városi kertek hangulata ötvöződik a mediterrán látványkonyhával. Igényes zenei estek otthona, ahonnan a közkeleti gasztronómia fenséges, fűszeres illata kúszik ki az utcára, ahol - ugye - sorban állnak éjjel és nappal.

Egyre idegesebben akartam kideríteni, valójában mi lehet odabent. Mitől ennyire különleges a zsidó negyed szívében ez a rométerem? Mire várnak itt mindig? Egy hűvös őszi délutánon beálltam megint a sorba. Manőken jött, megnyugtatott, szemegetett az ácsorgók között, s egy óra múltán bejutottam.

Tényleg szép. Tényleg igényes. Tényleg izletes. A jemeni, lassan süttött sous vide csirkemell olvadt a számban, a kardamomos bulgurizzottó pirított kesudióval krémes, mennyei élmény volt, partnerem Shawarma szendvicshöz viszont égett, szenes lett a pita, ő morgott, de nem nagyon.

Az étteremben, az asztalok felénél nem ült senki, rajtuk Foglalt tábla, s miután ettünk és eljöttünk, még mindig rengeteg szabad asztalt láttunk. Miközben állt kint a sor.

Receptet nem tudok megosztani, ígértek, de fel sem vették a telefont. A sorról sem tudtam velük beszélgetni. A levelemre se jött válasz.

De bejutottam a Mazel Tov étterembe! Sok szerencsét nektek is!

Szusi

KIPUFOGÓ KLINIKA
KIPUFOGÓ, KATALIZÁTOR, FLEXIBIL
MŰSZAKI VIZSGA
1141. Bp. Fogarasi út 189.
Tel: 06/1-383-8055
www.kipufogo.hu

Színházjegy a megfejtőknek! Az októberi számunk 13. oldalán megjelent Valahol Erzsébetvárosban című Helyismereti játék rejtvény megfejtése: Jókai udvar, Erzsébet krt. 44-46. Ezért Polyák Luca olvasónk nyert két belépőt a Belvárosi Színházba. Októberi keresztrejtvényünk megfejtése: Medve koma, aludhatok veled? A sorsolás nyertese dr. Nagy Noémi lett. Novemberben legyen ön az Orlai Produkció által felajánlott színházjegyek nyertese! Küldje be megfejtését az ujsag@erzsebetvaros.hu címre.

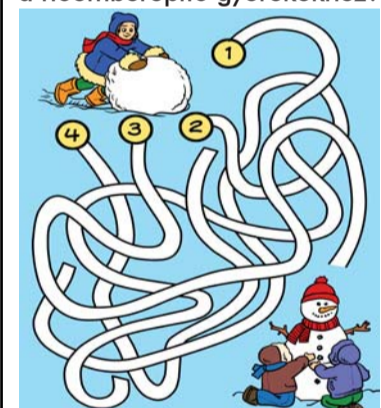
KERESZTREJTVÉNY

A POÉN 1. RÉSZÉ	A TÁRGY RAGJA BECSLÉST VÉGZŐ	SZÁJAT NAGYRA NYIT	PIACON ÉRTEKESÍT	RÖNTGEN, RÖVIDEN	JAPÁN ÉS KUBAI AUTÓK JELZÉSE	IDŐ-SZERŰ, AKTUÁLIS	FORTE, RÖVIDEN ÖRLEMÉNY	UTÓTAG-FAJTA ROPI		
(TÚZ) ELHARAPÓDZÁSA										
FÖNÍCIAI FŐISTEN				SZÉLHÁMOS FIATAL ÖKÖR						
NEVEL, TANÍT					LEVÉLMINTÁS PÁROSAN KÓDOL!					
RAKÁS SZÉLE!		ELEKT-RONCSÓ DALIÁS					RÁDIUSZ, RÖVIDEN HÁLÓT KÉSZÍT			
TÉLEN ARATJÁK NŐI KABÁTKA			BIBLIAI BARKÁSI! SZÖG-EGYSÉG			TITKOLVA MOND, KÖZÖL ZIVATAR	REVÜTÁN-COSNO CSISZOLT	ÁLLATI SZARUKÉPZŐMÉNY	FARAD, RÖVIDEN SZIKLADARAB!	PIHENÉS AZ ÁGYON
					A POÉN 2. RÉSZÉ TALÁL					M
BAR, RÖVIDEN ÜDÍTŐ-ITAL				TITOKBAN FIGYELŐ HÍRES OROSZLÁN			GOMBAFAJ KAIRÓ LAKOSA			
ÚT ELEJE!	ERRE A HELYRE HULLÓ LŐLEDEL						GYÜMÖLCS HAJSZÓLÓ			VAGON OLDALAI! HANGOS ZÖREJ
NÉMÁN ERZŐ! MEGSZÉGYENIT		ILLETVE, RÖVIDEN A PINCE IRÁNYÁBA				KALAMAJKA A HÉLIUM VEGYJELE		ERŐS MÉREG BELÜL ENGEDI!		
				HASADÉK ZÁRNI KEZDI!				SZOMBAT-HELYI INGBEN VAN!		
LITER, RÖVIDEN	B								A JOULE JELE	M. REJTVÉNYÜNK MŰV. !

GYERMEKREJTVÉNY

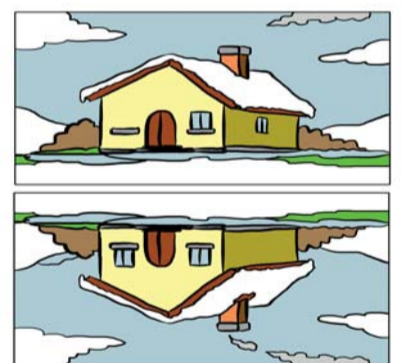
Melyik úton jut el a kislány a hóemberépítő gyerekekhez?

Írj az ábra üres négyzeteibe 1 és 6 közötti egész számokat úgy, hogy minden sorban, minden oszlopban, az átlókban és a vastag vonalakkal határolt területeken belül minden szám egyszer forduljon elő!

		1	2		
1	3	5	4		
5	6	1	2		
		5	4		

Találd meg a két kép között öt apró különbséget!

20 ÉVE
2012-2022
TROFEA GRILL EGYSÜTT

Asztalfoglalás:
+36 1 878 0522 | +36 20 999 8797
trofea.kiraly@gmail.com
WWW.TROFEA.HU

Korlátlan étel- és italfogyasztás fix áron!

Hétfőtől Péntekig ebéridőben: **6.990 Ft/FŐ**
Hétfőtől csütörtökig vacsoraidőben: **9.990 Ft/FŐ**
Péntek vacsoraidőben, Hétfégen egész nap és Ünnepeken: **11.490 Ft/FŐ**

Gyermekeknek 14 éves korig 50% kedvezményt adunk. Szombaton, vasárnap és ünnepeken 8 éves korig az ebéd ingyenes, 8 és 14 éves kor között ebéridőben 50% kedvezményt adunk. 3 év alatti gyermekeknek minden nap ingyenes a fogyasztás! *

* 1 felnőtt 1 gyermeknek,
2 felnőtt max. 2 gyermeknek.
Igazolvány felmutatása szükséges!

Étel Házzhozállítás

Telefonon és weboldalon érkező rendelések esetén 10% kedvezményt biztosítunk az árból!

+36 30 878 0505; +36 1 878 0505

KIRÁLYRÁK
marhabélszín, vörös tonhal, tintahal, lazac minden hétköznap este 17:30-tól, hétfégen és ünnepeken egész nap megtalálhatóak éttermünk kínálatában.